

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik XIV.

V Ljubljani, junija 1897.

6. zvezek.

Binkoštna nedelja.

I. Sveti Duh.

Verujem v svetega Duha.
Apost. vera.

Prav kakor dober oče je naš ljubi Zveličar, predno je vzel slovó od sveta, zapustil v svoji brezmejni ljubezni apostolom in nam, svojim otrokom, nezmerne zaklade, kakoršne more dati le vsemogočni Bog. Opomniš vas le zakramenta ljubezni, presvetega Rešnjega Telesa; Bog prebiva med nami v podobi kruha noč in dan in nas vabi k sebi, da ga hodimo molit in vživat. Kdo more umeti to nerazumljivo ponižnost in ljubezen včlovečenega božjega Sina? Draga je ta zapuščina Zveličarjeva; pa izročil nam je Jezus še drugo zapuščino, ki je jednako velike cene in veljave kot najsvetejši zakrament, namreč: Sv. Duha, katerega imenuje sv. cerkev največji dar božji, kateri dar je On obljubil že po zadnji večerji. Naročil je apostolom, naj ostanejo v mestu, dokler ne pride nad nje moč od zgoraj. Apostoli so zvesto spolnili to naročilo učenikovo. Po vnebohodu Jezusovem so šli raz Oljsko goro v Jeruzalem na hrib Sijon, ter so ondi v dvorani zadnje večerje združeni z Marijo, učenci in pobožnimi ženami z gorečo molitvijo klicali sv. Duha; in danes se je obljuba Jezusova izvršila pred očmi vsega Jeruzalema.

Jezus je šel v nebesa, sv. Duh tolažnik pa je prišel doli na zemljo. O srečna menja — vsklikne cerkven učenik — nebo nam vzame včlovečenega Sinu božjega; pošlje nam pa sv. Duha. O brezkončna ljubezen, o visokost in globokost dobrot božjih! Nevidni, veliki Bog, dragi v Kristusu, je prišel danes s silnim pišem na zemljo; večni, vsemogočni Bog je obiskal danes v podobi gorečih

jezikov apostole in učence, ter je pripravljen tudi nas napolniti s svojo močjo, če mu odpremo srcé. Pač se danes, dragi v Kristusu, ko se spominjamo prihoda tega visokega nebeškega gosta, ne spodobi o drugem govoriti kot o njegovi visoki osebi in njegovem čudovitem delovanju.

V 1. delu pomislimo, kdo je sv. Duh;
in v 2. delu njegovo čudovito delovanje.

O sv. Duh, Tvojo slavo bi rad danes oznanjeval; pa nihče o Tebi brez Tebe prav ne more govoriti; o razsvetli in užgi moje srce in srca mojih poslušalcev!

I. Slabe zaumene o sv. Duhu ima marsikak vernik. Tako si nekateri nevedneži, ako čujejo imenovati: sv. Duh, ne vedó skoraj družega pod tem imenom misliti, kot znabiti naslikanega ali izrezanega goloba, obdanega z zlatimi žarki.

a) Pokličimo si v spomin: kdo pa je sv. Duh? Katekizem vam to kratko in jasno razloži: »Sv. Duh je tretja božja oseba, On je pravi Bog.« Tedaj je sv. Duh ravno tako pravi Bog, kot sta Bog Oče in Bog Sin, je tema dvema jednak po vsemogočnosti in veličastvu ter je ž njima jednega bitja in jedne natore. — Da je sv. Duh pravi Bog, nam pové sv. pismo samo: *Zakaj* — tako je očital sv. Peter lažnjivemu Ananiju — *zakaj je skušal satan tvoje srce, da si lagal sv. Duhu? Nisi lagal ljudem, lagal si Bogu* (Dej. ap. 5, 3.). Naravnost Boga ga tedaj imenuje tu sv. Peter. In sv. Pavel v prvem listu do Korinčanov pravi: *Ali ne veste, da so vaši udje tempelj sv. Duha, ki je v vas . . . Poveljučujte in nosite Boga v svojem telesu* (I. Kor. 6, 19. 20.).

Na teh in še na drugih krajih spričuje sv. pismo, in mi verujemo trdno, da je sv. Duh večni Bog, tako neskončno popolnoma kot Oče in Sin, da je brez začetka in konca, da je brezkončen, pred katerim izgine svet kot prazen nič; njemu kot Bogu gre čast in ljubezen.

b) Razodeval se je sv. Duh že v starem in novem zakonu, sosebnó je razodeval svojo moč v sv. cerkvi in jo še razodeva.

Ko so ob začetku stvarjenja zemljo pokrivala še vode in so bile stvari še zmešane, voda in zemlja, zrak in ogenj, luč in tema, spravil jih je sv. Duh v lep red. — *Duh Gospodov je plaval nad vodami* (I. Mojz. 1. 2.). *Ločil je luč od teme, nebo od zemlje, morje od suhega.* — Sv. Duh je razsvetljeval preroke in po njih oznanjeval prihodnje reči. On je ustvaril telo Bogu in človeku Jezusu iz naj-

čistejšega telesa Marijinega, kar spričujejo besede sv. pisma: *Moč Najvišjega te bo obsenčila*; podaril nam je takorekoč On Zveličarja. Gnal je v tempelj starčka Simeona in Ano. Pri krstu v reki Jordan je priplaval nad glavo Jezusovo v golobji podobi. — In današnji dan, binkoštni praznik, je prišel nad apostole. Sv. Lukež piše: *Ko je prišel binkoštni praznik, je nastal iz neba piš, kot prihajajočega silnega viharja in je napolnil hišo* (Dej. ap. 2, 1—4), kjer so bili apostoli in učenci zbrani, in prikazali so se jim razdeljeni jeziki kot ogenj nad glavo slehernega in napolnjeni so bili s sv. Duhom. In glej čudo! Apostoli, poprej nevedni, ki celo jasnih besed Jezusovih niso umeli, so bili čudovito razsvetljeni in so umeli nauke in prerokovanja; poprej od krvavega dogodka na Kalvariji vsi plašljivi in boječi so postali najedenkrat pogumni, da so neustrašno pred tisoči spoznavali vero v Kristusa. Sv. Peter, ki je iz strahu pred deklo zatajil Jezusa, oznanjuje pred brezbrojno množice vero v Križanega in Vstalega, in ljudstvo, ki je pred sedmimi tedni kričalo: *križaj ga!* je prestrašeno, obžaluje krivdo nad njegovo smrtjo, veruje in se dá krstiti. Kako čudovite premembe in to hipoma! — In apostoli, polni sv. Duha, gredó križem svet oznanjevat evangelij svojega Učenika; kamor stopi njih noga, rušijo se maliki in paganski templji; njih ognjevit besede vžigajo povsod srca k goreči ljubezni do križanega Boga. Paganska zemlja spremeni čez malo časa lice in postane krščanska. Križ je zmagal. In apostoli dajó radi svoje življenje za Učenika v groznih mukah... Ali niso ta dela sv. Duha dela božje vsemogočnosti?

Spolnilo se je tako že zdavno prerokovanje preroka Joela (2, 28.): *In izlil bom svojega Duha na vse meso*; in prestvaril je ta sv. Duh obličje zemlje, ustanovil sv. cerkev in v srca razlil ljubezen božjo... Pa njegovo delovanje ni še nehalo; še danes čudovito deluje v cerkvi božji, jo uči, da hrani nauk neskajljen in da nezmotljivo uči ljudstva. On posvečuje sv. cerkev in njene ude ter jih oživlja s sv. zakramenti ter vlada sv. cerkev. Ko bi ne bilo sv. Duha, bi cerkev ne imela ne pastirjev ne učениkov (Sv. Krizostom). Kako napadajo sovražniki, vnanji in domači, cerkev božjo; ali ona ostane jedina sveta, nepremagljiva; vodi jo vsemogočni sv. Duh in jo bo vodil to nevesto Kristusovo do konca sveta.

Obudimo, dragi kristijani, živo vero na sv. Duha, tretjo božjo osebo z vesoljnim Nicejskim zborom: Verujem v sv. Duha, Gospoda in Oživljevalca, ... ki je z Očetom in Sinom ob jednem moljen in poveličevan ... ter v duhu poklekimo in s serafi Boga sv. Duha

z Očetom in Sinom ponižno molimo: *Svet, svet, svet, si Ti, o Gospod vojnih trum, polna je zemlja Tvoje slave* (Iz. 6.).

II. Sv. Duh je naš dobrotnik. V cerkveni pesmi kliče sv. cerkev: *Pridi sv. Duh . . . oče revežev . . . darovalec vseh darov*. Tako je, dragi moji! Neskončna ljubezen, brezmejna dobrotja je lastnost sv. Duha. Zato se sv. Duhu prilastujejo dela ljubezni kakor se Bogu Očetu prilastuje stvarjenje in Sinu odrešenje. Bog Sin nam je zaslužil odrešenje in milosti s križem in smrtjo, sv. Duh je pa delilec teh dobrot.

a) Sv. Duh nam deli posvečujočo milost božjo. Je pa ta posvečujoča milost božja žarek božje lepote, ki prisije iz nebes v dušo človeka ter jo prešine s tako lepoto in krasoto, da se Bog sam ozira z dopadajenjem nanjo, kakor bi hotel reči: *Kako lepa si, prijateljica moja, kako lepa si*. Zaradi te lepote nadzemske si tako olepšano dušo Bog sam izbere za prebivališče in v njej kot v templju prebiva; vzame jo za svojega otroka in ji odloči delež: nebeško kraljestvo. Ali kdo, predragi moji, bi mogel vsaj približno opisati lepoto duše, okrašeno s posvečujočo milostjo! Sv. Frančiška Romana je videla nekoč tako dušo, lesketala se je bolj kakor solnce.

Srečen, o dragi brat v Kristusu, če si v stanu milosti božje, srečen, rečem, ker je sam Bog tvoj prijatelj; tvoja duša je nevesta sv. Duha in kraljčina nebeškega kraljestva. Ako si pa zapravlil s smrtnim grehom dušno lepoto, o daj slovó grehu in poišči v spovednici zopet svoji duši nevestino obleko sv. Duha. Prosi vedno, posebno ta dva dneva, da ti sv. Duh nakloni to neprecenljivo srečo.

b) Sv. Duh razsvetljuje naš razum. — Neprijazna je trda noč. Popotnik ne vidi več steze, voznik ne več ceste. In če je okolica tebi tudi znana, si vendar v temni noči ne upaš na pot, ker ne razločiš ne potov, ne brezdnov, ne vodá, ne grmovja . . . nevarno je v taki noči brez luči, zabredel bi lahko v močvirje, spodtaknil se ob kamen ali padel v brezdno. — A kako prijazno je po dnevu. Kako se svetijo lepo barvane cvetke, kako se lesketa potoček na zelenem polju, kako prijetno se razprostira svet pred teboj in vesel gledaš v odprto dolino in zelen gozd. Je-li kak slaven umetnik ali čarovnik najedenkrat premenil ponočen temen kraj? Ti ga poznaš čarovnika, ljubo solnce je, luč na nebu. Glej, tej razsvetljujoči luči solnce je podoben sv. Duh! Kako nevedni so bili apostoli, kako kesnega uma za božje resnice, zato jih je Odrešenik sam večkrat karal; ali glejte, ko je danes izšlo solnce,

sv. Duh, so jasno umeli ves nauk in govorili nove jezike. — Kolikokrat se ponavlja ta razsvetljujoča moč sv. Duha! Tako na primer živi kak nerodnejš leta in leta v hudobijah; opominjajo ga, svaré; ne pomaga nič; norčuje se takorekoč iz Boga, šali se z dušo in večnostjo. Življenje poštenih kristijanov se mu gnjusi; on misli, da je samo v grehu najti sreče. Ne vidi pa, da stoji blizo brezdna in hiti v lastno pogubo. Noč je v njegovi duši. Nekoč se mu pa nekaj primeri. Bere kakšno knjigo, ga zadene nesreča, ali sliši pridigo. In najedenkrat se mu zdi, kakor bi se prebudil iz težkih sanj; najedenkrat vidi, da je dosedanje življenje brezbožno, grdo, ostudno, vzbudé se mu želje in sklep: drugače mora biti. Na Boga in večnost se spominja s strahom in trepetom . . ., poštene kristijane blagruje.

Kaj je vzrok tej nagli premembi? — Sv. Duh, solnce, je prisijalo z nebá ter mu pokazalo pravo pot. Rešil ga je sv. Duh gotovega pogina in mu razsvetlil noč duše.

Oj koliko jih je med kristijani slepih, mrzlih, brezčutnih za dušno izveličanje. Kje je vzrok? Sv. Duha nimajo, ki bi jim razsvetljeval dušno noč. O prosite, potrebni ste: *Pridi sv. Duh, vladar, pošlji svoje luči žar iz nebeških visočin*, da spregledate in se rešite groznega pogina!

c) Sv. Duh krepča našo voljo. Kako slabotni smo, kako omahljivi; vsak dan delamo dobre sklepe, pa jih vsak dan sproti prelamljamo. Pot v pekel, pravi pobožen mož, je postlan z dobrimi sklepi. Kaj pomagajo sklepi, če jih ne izpolnimo? Vsakdanja skušnja spriduje versko resnico, da sami iz lastne moči brez pomoči božje ne moremo spolnovati božjih zapovedij in se varovati smrtnega greha: *Brez mene ne morete nič storiti* (Jan. 15. 5.). *Še misliti ne moremo iz sebe kaj dobrega* (2. Kor. 3, 5.). Naša volja brez pomoči sv. Duha je podobna pusti zemlji, ki ne prinese nič sadu, k večjemu osat in trnje; lastna volja nas žene nasproti večni pogubi!

Kjer pa ogreva sv. Duh srcé, dela čudeže, kakor solnce spomladi, ki s svojo gorkoto raztopi led in vzbudi rast, da začno zeleneti travniki, cveteti cvetice in drevesa in prinašati sad. Tako tudi sv. Duh kristijanu, ki prosi sv. Duha za pomoč, utrdi voljo in mu jo stori rodovitno, da začno kliti in rasti lepe čednosti: nedolžnost in potrpežljivost, zmernost, miroljubnost. Ako gledaš v življenje svetnikov, se ti zdi, kakor bi gledal prijazno zeleno spomlad ali pa plodonosno jesen s svojimi obilnimi sadeži čednosti.

Oj kliči k sv. Duhu, da vzbudi tudi v tebi trdno voljo, da živiš po postavah božjih in se obvaruješ smrtnih grehov ter rasteš v lepih čednostih. In sv. Duh, to ljubo oživljajoče solnce, bo posvetilo v tvoje srce in prineslo s seboj

č) s e d e m d a r o v s v o j i h : dar modrosti, dar umnosti i. t. d. Posebno ga pa prosi, da položi v tvoje srcé dar strahu božjega in dar prave pobožnosti.

Kako lahko mišljeno živé danes ljudje, kakor bi bili samo za ta svet ustvarjeni. Mnogo jih je, ki prav živinsko živé, imajo polno smrtnih grehov na duši, pa še vsak dan nove delajo, jih tako rekoč pijó z debelimi požirki in se k vsemu temu še smejejo in norčujejo ter pravične zaničujejo. Kam se je izgubil tako potreben strah pred sodbami živega Boga, ki vse grehe šteje, nobenega ne pozabi in jih bo vse s pravično jezo kaznoval? Kam je šel opravičen strah pred strašno smrtjo grešnika, strah pred grozno sodbo, strah pred večnimi mukami v peklju? Ali je vse to samo izmišljena basen, ti lahkoživi, zakrknjeni človek? . . . Kam to pelje? Kakšen bo konec tacega življenja?

In če iščemo med nami pobožnosti, ki dušo tako nebeško lepo kinča, kako redko še najdeš na zemlji to rajsko cvetko! Največ kristijanom je molitev zoperna; dolg čas jim je v cerkvi, še bolj se ogibljejo sv. zakramentov, zaradi katerih nas angelji zavidajo . . . Kako zanikerno je obnašanje celo v cerkvi v pričo živega Boga; ljudje spé, zijajo celo po drugem spolu . . . Zakaj je med nami toliko slepih, toliko mlačnih, vnemarnih kristijanov? toliko nestanovitnih in nerodnežev? Sv. Duha ni, in njegovih sedem darov. Ali verjemi mi, da — jaz govorim resnico — brez sv. Duha in njegovih darov boš gotovo pogubljen, ako ga ne prikličesh zopet s pobožnimi molitvami in zdihljeji. Greha se pa najbolj varujte; zakličem Vam s sv. pismom: *Nikari ne žalite Duha Gospodovega* (Ef. 4. 30), sosebno vas svarim pred grehi zoper sv. Duha, o katerih pravi sv. pismo samo, da ne bodo — o groza — odpuščeni niti na tem niti na onem svetu.

Predragi moji, spoznajmo danes vsi svojo revščino, svojo nevednost, svojo slabost. Kakor je ribi potrebna voda in je našemu telesu potreben živež, tako in še bolj so potrebni naši duši darovi sv. Duha in njegova pomoč. Nič nismo sami iz sebe, nič ne moremo storiti sami iz sebe. Prosimo, oj prosimo sv. Duha iz dná srca posebno danes in jutri, pa nobeden dan ne pozabimo ga vnovič

prostiti, ker smo vsak dan potrebni njegove pomoči. On bo čul našo ponižno molitev: *Oj pridi, sveti Duh, in napolni srca svojih vernih. Pridi, oče revežev, darovalec vseh darov, pridi našim dušam gost sladak, pridi tolažnik utrujenih, pomočnik stiskanih.* Oj pridi in umij, kar je grdega, ozdravi, kar je bolnega, omeči, kar je trdega, ogrej, kar je mrzlega, pelji na pravo pot, kar je izgubljenega. O ljubi sv. Duh, razsvetluj mi razum, utrdi mi voljo, daj mi sedem darov, vodi me k srečni smrti.

In ti, o častitljiva vedno deviška mati Marija, čista nevesta svetega Duha, nagni k meni ljubezen sv. Duha, da bode On moj tolažnik, moj vodnik k večni luči, v pravi moj očetovski dom. Amen.

Fr. Rihar.

2. Poslušajmo navdihovanja svetega Duha.

Tolažnik sveti Duh pa, katerega bo
Oče poslal v mojem imenu, on vas bo
učil vse. Jan. 14, 26.

Veličastne in prečudne reči je storil sv. Duh na današnji dan v apostolih in prvih učencih Kristusovih; iz nevednih, boječih in mrzlih mož je naredil na jedenkrat učene, neprestrašene in vse goreče oznanovalce Kristusove vere. Pa ne le samo apostolom, ampak tudi vsem tistim, ki v Kristusa verujejo, tedaj tudi nam vsem je bil sv. Duh obljubljen in poslan in se nam v resnici podeli v zakramentu sv. birme. Pokrepčan s sedmerimi darovi svetega Duha in razsvetljevan po njegovih navdihovanjih more kristijan zaupljivo pričakovati večnega zveličanja; vendar se ne sme udati in se ne zanašati samo na delavnost sv. Duha, ampak on sam mora sodelovati z njegovo milostjo; *zakaj*, tako pravi sv. Avguštin, *kateri te je vstvaril in odrešil brez tebe, te ne bo zveličal brez tebe* (brez tvojega sodelovanja). Bog svojih milostij ne vsiljuje nobenemu, *zakaj* človeški duh je prost, — on si lahko izvoli, kar hoče, blagoslov ali prokletstvo, nebesa ali pekel. O kako imenitna je za nas ta resnica! Sodelavnost z milostjo sv. Duha od strani človeka je vzrok ali njegovega večnega zveličanja, ali pa večnega pogubljenja; *zakaj* zveličan bo tisti, kateri posluša navdihovanja svetega Duha in z njegovo milostjo sodeluje; *gorjé* pa tistemu, pogubljen bo, kateri zametuje milost sv. Duha in njegova navdihovanja. Ker je toliko na tem ležeče, da smo mi pokorni navdihovanjem in klicanju sv. Duha, in sodelujemo z milostjo, ki nam jo deli, naj vam

torej danes nekoliko govorim o pokorščini do navdihovanj sv. Duha! Ti pa, o sv. Duh! razsvetli naš um, in vžgi v naših srcih ogenj svoje ljubezni!

Sv. Duh govori ali znotraj naravnost našim srcem, ali pa se posluži vnanjih pripomočkov. Kadar nam sv. Duh znotraj kar sam naravnost govori na srce, imenujemo to notranji glas ali navdihovanje sv. Duha, in ravno o tem notranjem glasu ali navdihovanju sv. Duha hočem zdaj govoriti.

Kaj pa je tisti notranji glas ali navdihovanje sv. Duha, o katerem govorim? — To so tiste skrite delavnosti (milosti) svetega Duha, katere po besedah sv. Avgušтина razsvetljujejo naš um, da spoznamo ostudnost in hudobijo greha in lepoto čednosti. Sv. Marija Magdalena Paciška se je vsa tresla, če je le slišala govoriti o grehu. Brez razsvetljenja sv. Duha ne spoznamo nevarnosti svojega zveličanja, ne zvijačnosti peklenškega duha; naš um je slep, in kar je še najbolj žalostno, nagnjen k napuhu in prevzetnosti. — Kako ponižni so bili svetniki pri vseh svojih lepih čednostih! Zakaj? Zato, ker so od sv. Duha razsvetljeni spoznali človeške slabosti. Notranji glas ali navdihovanje sv. Duha je dalje glas vesti, ki nas pred grehom očetovsko svari, in po storjenem grehu opominja k pokori. — Notranji glas ali navdihovanje sv. Duha so tudi tisti mnogoteri nagibi, kateri mečijo naše neobčutljivo, trdo in mrzlo srce in je ogrevajo zdaj za molitev, zdaj za poslušanje božje besede, zdaj za prejemanje svetih zakramentov, zdaj za kako dobro delo krščanskega usmiljenja in ljubezni do bližnjega. — Notranji glas ali navdihovanje sv. Duha so poslednjič tudi tista nebeška tolažila, katera vse delajo posvetno prazno in nečimerno, čednosti pa in pobožnost nam sladko in prijetno. Glejte! tako mnogoterno sv. Duh govori našim dušam.

In — o kako imenitna in zveličanska so ta navdihovanja sv. Duha! Pridejo namreč iz srca najboljšega Očeta nebeškega, pokropljene so s krvjo Jezusa Kristusa, delo so svetega Duha, to so najrodovitniše seme vsega zaslužnja pred Bogom in najizdatniši pripomočki k vsem lepim krščanskim čednostim in k večnemu življenju. Kako srečni bi mi bili, ko bi vselej poslušali te nebeške klice milosti božje, ali ta navdihovanja sv. Duha in jim skazovali zvesto pokorščino! Potem bi dobivali vedno več milosti, stopali od čednosti do čednosti in se vedno bolj bližali večnemu zveličanju. To prelepo obljubo nam sam sv. Duh daje v knjigi pregovorov,

rekoč: *Poslušaj moj sin, in sprejmi moje besede. Pot modrosti ti bom kazal, in po stezah pravice te popeljem.* In kako srečen boš, če boš hodil po poti, katero ti kažem! *Če jih boš nastopil (steze pravice), tvoje stopinje ne bodo tesnobne, in če boš po njih tekal, se ne boš spotikal.* Zakaj *pot pravičnih je kakor svetla luč, nahaja in raste do polnega dne* (Pregov. 4, 10. 11. 12. 18.). — In sv. Gregor papež pravi: *Povsod vidim le prelepe, veličastne čudeže, ki jih dela vsemogočni Duh božji pri tistih, kateri poslušajo njegov glas.* Glejmo le nekatere vzglede. Zgubljeni sin je čutil notranje navdihovanje in opominjevanje sv. Duha, da naj se vrne k očetu nazaj. On je poslušal ta glas, vrnil se je k očetu in je bil z vso ljubeznijo sprejet, z najlepšo obleko ozaljšan in je zadobil vse sinovske pravice. — Marija Magdalena, očitna grešnica, čuti notranje navdihovanje, da naj gre Jezusa prosit odpuščanja svojih grehov, storila je to vkljub velikim težavam in osramotenju in ni zadobila le samo odpuščanja, ampak je bila tudi spremenjena v veliko svetnico. — Desni razbojnik zraven Jezusovega križa je čutil v sebi notranji glas in opominovanje, da naj umirajočega Sina božjega prosi le jedne milosti; odprl je torej svoja usta, in prosil samo to, da bi se Jezus spomnil njega v raju, in je zadobil še več kakor to, kar je prosil, on je zaslišal tolažljive besede: *Še danes boš z menoj v raju!* — Pa kdo more dopovedati, koliko duš je po tej poti našlo zveličanje, ker so poslušale navdihovanje sv. Duha in mu bile pokorne? O kolikokrat govori sv. Duh še zdaj našim dušam! Zdaj vas opominja k molitvi, zdaj k poslušanju božje besede, zdaj k branju pobožnih knjig, zdaj k prejemanju svetih zakramentov, zdaj k zatajevanju samega sebe. Čutite v sebi notranji glas in opominovanje k dobremu. O blagor vam, če poslušate ta notranji glas in ste mu pokorni, vedno večje milosti bote dobivali in v dobrem zmirom bolj rastle!

Gorje pa tistim, kateri nočejo poslušati notranjih navdihovanj sv. Duha, jih zametujejo in se jim zoperstavljajo! Kaj jim morejo potem pomagati še tako zveličanska navdihovanja? Kaj pomaga žejnemu hladna voda, če je noče piti? Kaj pomaga lačnemu še tako dober in okusen kruh, če ga noče jesti? Ravno to velja o notranjih navdihovanjih sv. Duha. Kaj pomagajo človeku najsvetejša in najginjivejša navdihovanja sv. Duha, če na-nje ne pazi in si jih ne obrača v prid? Pa ne le samo to je pri tem, da taka navdihovanja sv. Duha človeku nič ne pomagajo, ampak ga tudi postavljajo v največo nevarnost večnega pogubljenja.

Res je sicer, da Bog prav precej ne zavrže take duše, katera zanemarja in zametuje navdihovanja sv. Duha; velikoveč ji sv. Duh pošilja še dalje svoja navdihovanja in tako rekoč trka na duri nje-nega srca, da bi se spreobrnila. Če pa vse to nič ne pomaga, sv. Duh poslednjič molči in prepusti tako nezvesto dušo temoti in pogubljenju. Zakaj Bog je neskončno svet in pravičen, zato odtegne poslednjič svoje milosti tistim, kateri jih tako po krivici zlorabijo. O le koliko jih je, ki so skusili strašno kazen božjo! Mesto Jeruzalem jo je skusilo, ter je bilo od Boga zapuščeno in pokončano, ker ni hotelo spoznati časa božjega obiskanja in si ga obrniti v prid. Judež Iškarjot jo je skusil, ker se je vsemu opominovanju svojega božjega Učenika trdovratno zoperstavljal.

Pa naj povem le še jeden vzgled iz novejšega časa. Neka duša je, sprijena po lažnjivih naukih tega svetá, popolnoma posvetno živela. Velikokrat ji je Bog govoril na srce, velikokrat sta jo groza in skrb napadali zaradi nekrščanskega življenja, — jedenkrat je bila že sklenila dobro spoved opraviti in se z Bogom spraviti: pa odlašala je in ni se zgodilo. Bog ji pošlje pobožne prijateljice, ki so ji z vso močjo govorile na srce, da naj se Jezusu daruje vsa in popolnoma po dobri dolgi spovedi; jokala je in tudi to obljubila — pa ni storila. — Ali grozna sodba božja! prav kmalu po tem je zbolela tako, da ni bila nič pri zavednosti in se tudi spovedati ni mogla in v tem stanu je nesrečna umrla.

Glejte, kristijani! nad to nesrečno dušo žalostno zgodovino vseh pogubljenih duš. Zanemarjenje in zametovanje božjih navdihovanj je pot do zgube vseh božjih milostij in ravna pot do večnega pogubljenja.

Zatorej, o kristijani! varujmo se zanemarjati in zametovati navdihovanja sv. Duha, da odidemo taki strašni kazni, zapuščenosti od strani Boga in večnemu pogubljenju! Marveč poslušajmo radi in pazno navdihovanja sv. Duha in skazujmo voljno pokorščino božjemu Duhu, kadar nas svari pred hudim in kliče in vabi k dobremu. Zakaj to je prava pot k popolnosti, k lepemu krščanskemu življenju in poslednjič k zveličanju. Amen.

J. Kerčon.

Binkoštni ponedeljek.

Milost božja je luč.

To pa je sodba, ker je luč prišla na svet, in so ljudje bolj ljubili temó ko luč; zakaj njih dela so bila huda.

Jan. 3, 19.

Jezus Kristus je sam sebe imenoval *luč svetá* (Jan. 8, 12.). Na to se ozirajo besede sv. Janeza v današnjem evangeliju, ko piše: *To pa je sodba, ker je luč prišla na svet, in so ljudje bolj ljubili temó, ko luč; zakaj njih dela so bila huda.* Pa ne le Jezus sam se imenuje luč, ampak more se tako imenovati tudi tisti nezasluzeni, čeznatura dar v človekovi duši, vsled katerega človek opravlja dela, ki so v *Bogu storjena*. Ta čeznatura dar pa je *milost božja*, katero nam je Jezus Kristus zaslužil s svojim križem. Njo ima v mislih sv. Pavel, ko pravi: *Bog je, ki dela v vas hoteti in dopolnovati* (Fil. 2, 13.). Milosti božje nas posebno spominjajo binkoštni prazniki.

Cerkveni očetje, hoteči nam pojasniti in razložiti pomen milosti božje, so rabili največkrat v primeru luč. Zakaj, kar je luč v naravi in za naravo, to je milost božja v duši in za dušo. Luč je zato tudi neločljiva od človeka v njegovem življenju. Prižge se že, ko stopi človek na svet; prvi njegov praznik, ko je krščen, razsvetljen je z lučjo, ki naj mu sveti po vsem njegovem potovanju, dokler ne pride k nebeški večerji. V življenju se večkrat prižiga luč pri raznih slovesnostih ali pri prejemu svetih zakramentov. In na koncu zemeljskega potovanja podá se mu zopet goreča sveča v znamenje, da bi mu svetila nebeška luč potem, ko ugasne luč njegovega telesnega življenja. Tako hoče sv. cerkev, da bi človek z živo vero nastopil pot skozi zemeljsko življenje, da bi to pot nadaljeval v goreči ljubezni in slednjič s trdnim upanjem večnega plačila ločil se s tega svetá. Vse to pa je delovanje božje milosti. Zato jo danes primerjajmo z lučjo. Luč sveti kot svetloba in greje kot ogenj. Oglejmo si luč, podobo milosti, 1. kot svetlobo, 2. kot ogenj.

Bodi to v čast sv. Duhu, naših duš Posvečevalcu!

I. Sv. Frančišek Asiški je imel tako preprosto srce, da se je pobožno pogovarjal celó z neživimi in brezumnimi stvarmi ter pozival k ljubezni božji rastline in cvetice, golobčke in škrjančke,

jagnjeta in veverice. Posebno rad pa se je oziral proti razsvetljenemu nebesnemu oboku, da bi ondi, kakor v velikanski slikani knjigi ali v ogromnem zrkalu gledal in občudoval modrost, vse-mogočnost in dobrotljivost Stvarnikovo. Na nebu pa najbolj razodeva veličastvo Stvarnikovo in najboljša podoba njegova je — solnce. Solčni velikosti in svetlobi in blagodejnemu vplivu je zložil sv. Frančišek prelepo »solčno pesem«, katere druga kitica se glasi: »Češčen bodi Bog moj Gospod z vsemi svojimi stvarmi; posebno s plemenitim bratom solncem, ki dela dneve in nam sveti ž njim, in je lepo in ima bliščeče žarke; tvoje, Najvišji, znamenje na sebi nosi.«

Kako pa deluje solnce, da znamenje božje nosi na sebi? Solnce s svojo svetlobo prežene temo, prinese dan, raztopi led in sneg s svojo toploto, oživi travo in rastline, okraši cvetice s prelepimi barvami in v temne oblake postavi mavrico. Tako delovanje solca je podoba milosti božje v nas, ker tudi milost božja ima v sebi oživljajočo, prestvarjajočo moč v nadnaravnem življenju.

1. Najprej milost božja prežene dušno temo. Po večni Besedi je rekel nekdanji Bog: *Bodi svetloba!* In tako še sedaj kliče Kristus s svojo vsemogočno besedo: *Bodi svetloba!* Tedaj mora zbežati tema, nejevera, zmota, greh. Vsak, kdor ima luč milosti božje v sebi, more reči s sv. Pavlom: *Živim pa, toda ne jaz; živi pa v meni Kristus* (Gal. 2, 20.). On vodi v meni s svojo milostjo vse moje misli, občutljeje, želje, voljo in dejanje.

Za tako milost prosimo v nastopnih molitvah sv. maše z besedami psalmistovimi: *Pošlji svojo luč in svojo resnico; da me peljeta in pripeljeta na tvojo sveto goro in v tvoje šotore* (Ps. 42, 3.).

2. Dalje milost božja razsvetljuje dušo in sicer s tem, da razodene človeku cilj in konec njegovega ravnanja in s tem, da pomiri dušo, ter ji razodene pomočke zveličanja.

a) Bere se v letopisih trapiških o mogočnem sodniku, da je moral v temni noči ob hudi nevihti iti po gorski stezi. Kar se zabliska in on prestrašen zapazi, da je dospel ravno na rob globekega prepada, v katerega telebne pri prvem koraku. Smrtna groza ga obdrži na mestu, da ne stori koraka ne naprej, ne nazaj, ampak čaka dnevne svetlobe. Ta grozni dogodek pa mu je pokazal še nevarniši propad, ki ga je sedaj sedaj moral požreti: peklenško brezdnost. On se doslej ni brigal za božje zapovedi in za božjo sodbo, in hodil je po potih, ki slednjič peljejo naravnost v pekel. Zablislilo se je tudi v duši njegovi in odmevala je v njem beseda: »Po

smrti pride sodba!« Zato je od tega pogubnega pota, ki ga je hodil v svojem temnem duhu, urno odnehal ter vstopil v ostri red trapistov, da bi tam vedno ponavljal: »Gospod, daj mi razum! Dosedanje moje življenje je izgubljeno, pa daj mi razum, in jaz bom raziskoval tvoje postave ter jih spolnoval z vsem srcem.«

Sv. Norbert je bil svoja mlada leta ves v svet zamaknen. Posvetnega duha niso mogli iz njega spraviti ne dobri prijatelji, ne pridigarški glasi, ne lepi vzgledi, ki jih je imel okoli sebe, ne nesreče, ki so ga zadevale. Prigodi se pa, da mu nekega dne ob hudi uri strela vdari pred noge ter ga na tla podere. Gotovo je celo uro ležal v medlevici. Ko se Norbert zopet zavé, je bilo tudi njegovo srce vse razsvetljeno. Vse nerodnosti pretečenega življenja mu prav živo stopijo pred oči. Dobro spozna negotovost vsega posvetnega in pri tej priči sklene trdno, odpovedati se vsemu posvetnemu ter se le Bogu darovati in le njemu služiti. To je tudi storil ter postal pozneje sv. škof.

Kar je bil za ta dva človeka blisk in strela, to je za milijone ljudij notranja luč milosti božje. Sredi njih hudobnih potov posveti neskončno usmiljeni Bog kakor z bliskom v njih dušo, da precej spoznajo, kako napačne so njihove misli in želje, besede in dejanja, in kako blizo so peklenskemu brezdnu.

Sv. cerkev moli za tako milost v sredo po prvi postni nedelji v večernicah tako -le: *Prosimo te, Gospod, razsvetli naše duše z lučjo svoje čistote, da spoznamo to, kar je pravo!*

b) Milost božja kaže svojo moč tudi s tem, da pomirja strasti v duši ter ji razodene pomočke z veličanja.

Kaj si morete lepšega misliti, kot je sedmerobarvena mavrica na temnih oblakih? Srce, poprej nepokojno, se zopet umiri in razveseli, ko jo ugleda. Da pa se more mavrica prikazati, treba je solčnih žarkov, brez teh ni mavrice. In mavrica se solncu precej pokaže hvaležno, ker njegovo skrivnostno svetlobo razkroji na sedmero raznih barv, jedno lepšo od druge.

Mavrico pa je Bog postavil v znamenje miru, ki ga je sklenil po vesoljnem potopu s človeštvom.

Luč milosti božje more to storiti, kar mavrica pomeni, namreč mir. Milost božja naredi mir z Bogom in mir z vestjo. To pa s tem, da pokaže duši pot in pomočke, kako doseči božje usmiljenje, kako dobiti odpuščanje grehov, kako doseči spravo z Bogom.

Dà, še več stori milost božja v naši duši. Kakor hrani solčna svetloba v sebi barve mavričine ter jih nekako razliva čez rastline in cvetice, da lepše uspevajo ter zemljo krasé, tako luč milosti božje človeški duši podeli raznovrstne čednosti, vsaj v kali.

Potem pa, če luč nebeske milosti pošilja svoje žarke v človeško srce, vzrastó iz njega te-le čeznaturne cvetlice v raznih barvah: Vera v nebesnomodri barvi, upanje v zeleni, ljubezen v rdeči, čistost v skupni svetlobeli barvi. Tako se spremeni človeško srce v krščanski vrtec poln nebeskih cvetic.

II. Še bolj kot svetloba, pojasni nam milost božjo ogenj, ki je vir luči.

Pobožen slikar je dobil nalogo, napraviti primerno sliko po besedah svetopisemskih: *Ogenj sem prišel prinesť na zemljo, in kaj hočem, kakor da se vname* (Luk. 12, 49.). Kako je te besede Jezusove pokazal na sliki? Napravil je Jezusa mladeniča, v njegovih odprtih prsih srce kot v tabernakelju, odkoder so na vse strani švigali plameni, gorečo baklo v roki, ki jo prižiga na ognju svojega srca. Na okrog okoli Jezusa je naslikal v vedno širjih krogih tisoče src, katere želi mladenič Jezus vžgati; veliko jih gorí in sveti kot voščene sveče, svetlo in čisto, mnogo jih pa tudi ne gorí, vžgati se ne dajo.

Ta nebeski ogenj, ki izhaja od presvetega Srca Jezusovega ter skuša vsa človeška srca vžgati, ni nič drugega, kot milost božja, ki stori, da se naše srce sveti v sv. veri in gorí v ljubezni božji. Ogenj je tako čista prvina, da o Bogu samem sv. pismo pravi: *Naš Bog je povživajoč ogenj*. Bog sam se je prikazoval v podobi ognja, tako n. pr. pod goro Horeb Mojzesu. Bog sv. Duh je prišel nad zbrane apostole binkoštni praznik v podobi ognjenih jezikov.

Ogenj ima to lastnost, da v različnih rečeh deluje na različne načine. Nekatere reči ogreje, les in slamo povžije in pokonča; železo spremeni tako, da se sveti, da žari, da se omeči, da teče; srebro in zlato očisti, zlika, podraži. Kar ogenj na rečeh, to stori milost božja v dušah. Kot pomagajoča, dejanjska milost razsvetli um, da spozna dobro od hudega, vlije toploto in moč v voljo, da se za dobro odloči, hudo pa zavrže. Kot posvečujoča milost pa povžije in uniči hudobna dejanja, greh. Nadalje spreobrne grešnika, ga opraviči, ga posveti, ga stori Bogu prijetnega, otroka božjega in dediča nebeskega kraljestva. Milost božja vname človeka za čast božjo in za zveličanje njegove duše, omeči njegovo srce za vse dobro in blágo. Slednjič milost božja očisti in spopolni naša dobra dela, da so zaslužna za večno življenje.

Glejte, kristijani, kako se luč milosti božje odlikuje po svoji svetlobi in po delovanju kakor ogenj! Pazite pa pred vsem na opomin Kristusov: *Glej, da luč, katera je v tebi, ne bo tema* (Luk. 11, 35.). Postala bi luč milosti božje tema, ako bi ne skrbeli za njeno svetlobo. Skrbiš pa, kristijan, s tem, da se stanovitno ustavljaš vsem skušnjavam, da rad poslušáš božjo besedo, da pridno hodiš k sv. maši, da pogostno pristopaš k mizi Gospodovi. Za ta čeznaturi dar prosite zlasti sedaj v binkoštnih praznikih Boga svetega Duha in zvesto sodelujte z njegovo milostjo, ker sv. Avguštin uči: *Ne milost sama in tudi ne človek sam, temveč milost ž njim dela*. Amen.

Val. Bernik.

Praznik presvete Trojice.

I. Ali živimo po veri v sveto Trojico?

Krščujte jih v imenu Očeta, Sina,
in sv. Duha. Mat. 28, 19.

V današnjem evangeliju daje Zveličar svojim apostolom slovesno povelje: naj gredó po vsem svetu, učijo vse narode ter jih krščujejo v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. S temi besedami ob enem določno naznanja veliko skrivnost presvete Trojice. Ta skrivnost mora biti sicer vselej prvi predmet našega češčenja, a današnji praznik nas še posebej opominja, premišljevati jo s še bolj živo vero, s še bolj žarečo ljubeznijo, kakor sicer.

Kajti tudi mi smo deležni postali zlahtnega sadu, ki je dozoril med raznimi narodi iz tega Zveličarjevega povelja do apostolov: po njihovih neslednikih smo podučeni in smo bili že kot otroci krščeni v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Takrat smo se ob enem po svojih botrih zavezali k veri v presv. Trojico.

Če pa verujemo v Boga Očeta, Sina in sv. Duha, se po pravici sme vprašati: ali pa tudi po tej svoji veri živimo? Kaj bi nam koristilo Očeta, Sina, sv. Duha spoznavati z jezikom, v dejanjih pa jih zatajevati! V ta namen se danes vprašajmo:

1. Kaj verujemo o presv. Trojici?
2. Ali živimo po tej veri?

I. Mi kristijani verujemo le v jednega samega Boga. *Mi vemo* — piše sv. apostol Pavel (I. Kor. 8, 4.) — *da malik nič ni na*

svetu, in da razun jednega Boga nobenega drugega ni. Vemo pa nadalje tudi iz razodenja božjega, kakor so ga sv. apostoli zapisali, da so tri božje osebe jednega bitja in jedne nature, Oče, Sin in sv. Duh, in ti trije so jedno, ki se imenuje presv. Trojica.

1. O Bogu Očetu verujemo, da so od njega vse stvari; kakor piše apostol (I. Kor. 8. 6): *Imamo le jednega Boga, Očeta, iz katerega je vse, in mi za njega*, ali kakor molimo v apostolski veri: *da je vsemogočni stvarnik nebes in zemlje*. Od vekomaj sam v sebi neskončno popoln in srečen je še v poveličanje svojega prestola v začetku časov ozaljšal nebo in zemljo. Neštevilno angeljskih duhov mu slavo prepeva v nebesih, v svojem podnožju je postavil čudovito svetovje, na katerem je napravil prelepo domovje tudi človeku, katerega je po svoji podobi vstvaril ter ga naredil kralja vsem stvarjem. Verujemo tudi, da on ohranja in vlada vse to stvarstvo v čudezni lepoti, jedinosti in moči; da vse, kar nam zemlja donša za jed in pijačo in obleko in zdravje in veselje, od njega prihaja. Verujemo, da je on najvišji postavodajalec, ki se je glasil že v rajju in strašno-slovesno na sinajski gori; vemo, da je vsevedni in pravični sodnik, ki le vse dobro ljubi in hoče, vse hudo sovraži; vemo, da bo vsled tega tudi poplašal čednost, greh kaznoval po zasluženju. To je ob kratkem, kar vemo in verujemo o Bogu Očetu, ki nas je celó tako neskončno ljubil, da je poslal svojega Sina na svet.

2. O Bogu Sinu pa, kateri je Jezus Kristus, verujemo, da je Bog in človek skupaj. Verujemo, da je zato prišel na svet, da je pričal o resnici (Jan. 18, 37.). Zato je prišel, da je zabredlo človeštvo otel satanovi oblasti, da ga je podučil v vsem potrebnem, na križu odvezel ves greh in pridobil neskončni zaklad milostij, da, če se jih hoče posluževati, se zopet lahko posadi na tisti prestol blaženstva, s katerega se je bilo po lastni krivdi pahnilo. Verujemo, da le njegov nauk je zveličaven, in da bomo le po njem, ne po naših človeških domišljijah konečno tudi sojeni in kakor smo ga ali spolnovali ali prestopali, tako bomo slednjč prejeli plačilo ali kazen. Tako verujemo o Sinu, kateri je pred svojo ločitvijo v nebo obljubil poslati drugega Tolažnika, da vedno ostane pri nas, in to je tretja božja oseba.

3. O sv. Duhu verujemo, da je z Očetom in Sinom isti Bog, ki vedno nadaljuje odrešenje Kristusovo v posameznih dušah človeških. O sv. Duhu verujemo, da je koj prve binškošti prestvaril srca apostolov in vernikov v ognjenih jeziki in razširil sv. vero.

Verujemo, da kristijanu koj pri rojstvu daje dokaz svoje ljubezni, ker ga prerodi v sv. krstu ter ozaljša z ženitovanjsko obleko nedolžnosti. On je, ki odpravi v drugih zakramentih vse posvetno in slabostno iz naših src ter jih napolnjuje z milostimi. Mi verujemo, da sv. Duh vsled obljube Jezusove kristijana res razsvetljuje, nagiblje, krepča k spolnovanju mnogih dolžnostij; da on začenja naša dobra dela, nadaljuje, skonča; da nas v bridkostih tolaži s svojim nebeškim mirom, da celó sam za nas prosi z neizrekljivimi zdihlji. Verujemo, da nas sv. Duh tako neprenehoma vodi, zdaj po znotranjem navdihovanju, zdaj po vnanjem opominjevanju k vzvišenemu cilju svetosti in blaženosti.

To je ob kratkem obseg naše vere v Očeta, Sina in sv. Duha, in njih del, vsled katerih smo mi postali otroci Očeta nebeškega, duhovni udje telesa Kristusovega in tempelji sv. Duha.

Dragi v Kristusu! Nepopisljiva sreča je za nas, da imamo to vero, in Boga Očeta spoznamo v tisti mili luči, v kateri ga nam sv. evangelij popisuje. Sreča za nas, ker smo prepričani, da je Jezus pravi od Boga poslani Učenik, nezmotljiva pot k resnici in življenju. Sreča je za nas, ker nam ni treba dvomiti, da bi nam sv. Duh kedaj odtegnil svojo luč, pomoč in tolažbo ter bi ne mogli dospeti k blaženosti, ako si le zanjo prizadevamo. To vero pa si štejem res v največjo srečo in to dokazujemo z obhajanjem današnjega častiljivega praznika. Ali le tedaj je ta vera prava sreča za nas, če temu spoznanju primerno tudi živimo. Zato pa se vprašamo:

II. Ali se naše življenje vjema s to vero v presveto Trojico? Sv. apostol Peter (1. P. 2, 9.) pravi, da *smo kristijani izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod, pridobljeno ljudstvo*; — pa koj pristavi, zakaj, zato namreč — *da oznanujemo popolnosti tistega, kateri nas je poklical iz teme k svoji prečudni luči*. Torej zahteva, da moramo razodevati lastnosti trojedinega Boga, svojemu visokemu sorodstvu primerno se obnašati. Kako pa je z nami?

1. Ako verujemo o Bogu Očetu, da vse pride od njega in da on vse vlada in ohranjuje, moramo vanj staviti vse svoje zaupanje. Kdo bi zaslužil večje zaupanje, kakor Vsemogočni, kateremu je vse podvrženo, in katerega imenujemo celó svojega »Očeta«? V svojih potrebah se lahko k njemu zatečemo, in nas bo uslišal, ako je v naš dušni blagor. Kolikokrat se pa pogreša tako zaupanje med kristijani! Bog nam ni obljubil, da nam bo dal vse, kar hočemo ali želimo, ali kar se zmisli naša slepa pamet,

obljubil nam pa je dati le vse milosti, ki nam pripomorejo k večnemu zveličanju. Kako nespametno je torej, če v križih, nadlogah, nesrečah, boleznih . . . koj godrnjamo in predrzno tožimo: Zakaj moram ravno jaz toliko trpeti, zakaj je ravno mene to zadelo? . . . S tem kažemo, da nam manjka zaupanja v božjo modrost in previdnost. *Ako se imenujemo in smo otroci Božji* (1. Jan. 3. 1.), potem se moramo nepogojno prepustiti njegovemu vodstvu, kakor se navaden otrok prepusti svojemu očetu. In k temu nas spodbuja sveti apostol (1. Pet. 5, 7.) rekoč: *Vse svoje skrbi nanj vrzite, ker on sam skrbi za vas.* — Če verujemo, da je Bog Oče naš postavodajalec in nepristranski sodnik, ga moramo posebno častiti s pokorščino in spolnovanjem njegovih zapoved. Svojo voljo pa nam razodeva po naši vesti in po svojih namestnikih. Vsaka misel, želja, beseda, dejanje, katerih naša vest ne odobruje, katere vsled nauka Jezusovega grajajo njegovi namestniki, je zoper njegovo voljo, toraj zatajenje naše vere. Marsikateri hoté Boga častiti le z nekaterimi molitvicami, obiskanci cerkve, s kako miloščino, a ne s krotkostjo, čistostjo, potrpežljivostjo, pravičnostjo, spolnovanjem stanovskih dolžnostij. Nekateri menijo storjeno krivico in grehe pred njim poravnati ne s povrnjenjem škode, ne s spreobrnjenjem srca, ampak le s površno spovedjo, s kako molitvijo ali miloščino. Tako pa s svojim obnašanjem tajijo, da je Bog sveti postavodajalec, ker te čednosti zanemarjajo, ki jih vendar Bog zapoveduje. Tajijo, da je on pravični sodnik, ker ga menijo le z vnanjostmi zadovoljiti, kakor bi on po vsi znotranji (in zunanji) ceni človeka ne presodil.

2. Če verujemo o Bogu Sinu, Jezusu Kristusu, da so po njem oznanovane resnice božji, nezmotljivi nauk, ne smemo verjeti besedam, katere temu nasprotujejo. Kajti že od nekdaj so bili krivi preroki in zapeljivci na svetu, ki Jezusu nasprotujejo ter ljudi slepijo in motijo. Če Jezus kliče: »Zatajaj se« — ti govoré: K čemu bi se krotil, stôri, kar ti čute razveseljuje. Če Jezus pravi, da je že vsaka nečista želja pregrešena, pa ti izgovarjajo grde razuzdanosti, rekoč: da so le majhne slabosti, ki so sklenjene s človeško natoro; in tako nedolžnost lovijo v svoje mreže. Toda vselej mora biti nauk Jezusov merilo, po katerem sodimo resnico ali zmoto besed, ki jih drugi govoré. — Če verujem v Sina božjega, mora nam biti njegov nauk tudi kažipot našega mišljenja in delovanja. Res jih je neštevilno, ki se nočejo odpovedati veri v Jezusa Kristusa in bi se

rajši dali trpinčiti, vendar ga pa vsak dan z grešnimi dejanji zatajijo, ne misleči na to, da vera brez dobrih del, brez čednosti je mrtva. Jezus priporoča krotkost in pohlevnost, a oni so polni samoglavnosti in jeze; Jezus blagruje miroljubnost, oni živé v večnem prepiru s svojim bližnjim; Jezus uči resnicoljubnost, oni pa resnici bijejo v obraz, lažejo ter svoje laži potrjujejo celó s krivo prisego; Jezus uči zmernost, a oni spodkopujejo svoje zdravje s preobilo jedjo in pijačo.

S kratka: Jezus je toliko učil in vse storil za odrešenje in zveličanje človeštva, a mnogi le malo storé za lastno zveličanje, ker se nočejo ravnati po Jezusovih naukih. Ako tudi vanj verujejo, pa po veri ne živé, kak bo njih konec?

3. Če verujemo o sv. Duhu, da nam um razsvitljuje, srca omečuje, voljo nagiblje, moramo paziti tudi na sredstva in pota, katerih se v ta namen poslužuje. V naš poduk in v naše poboljšanje pa rabi sv. Duh tudi navadne natorne pomočke. Vsaka pridiga in krščanski nauk, ki ju poslušamo, vsaka koristna pobožna knjiga, ki jo dobimo v roke, vsak nagib k dobremu, vsak navdihljaj vesti, vsak dogodek, ki nas pretrese, je delo sv. Duha, na te moramo paziti, da pridemo k spoznanju ter se poboljšamo. Kolikrat ti, kristijan, v svojem življenju zanemarjaš take in jednake pomočke poboljšanja in zveličanja! *Duh božji veje, kjer hoče* — pravi sveto pismo, sprejmi torej vselej voljno prijazni nagib milosti božje, kadar in kjerkoli vabi tvoje srce k spreobrnjenju, poboljšanju, posvečevanju in nebeški blaženosti, le potem se tvoje življenje vjema s tvojo vero v sv. Duha — Posvečevalca.

Glejte, to zahteva od nas vera v Očeta, Sina, in sv. Duha. Vprašajte torej danes svojo vest, ali vam spričuje, da je vaše življenje primerno veri v presveto Trojico? Če se vjemata vaša vera in življenje, blagor vam. Ako pa ne, potem se brez odloga poslužite zveličanskih pomočkov, ki vam jih sv. cerkev v imenu presvete Trojice deli, da zopet postanete otroci Očeta nebeškega, duhovni udje Sina božjega, in živi tempelji sv. Duha. Amen.

A. Žlogar.

2. Kako se pripravljamo na praznik presvetega Rešnjega Telesa?

Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze. Luk. 3, 4.

Potem, ko nam je sv. cerkev o sv. Gospodovih praznikih postavila pred oči dobrote vsake Božje osebe posebej, nas opominja na današnji veliki praznik presvete Trojice še jedenkrat na vse te dobrote skupaj, ter želi, da bi se vsem trem Božjim osebam zahvalili za vse prejete dobrote, posebno za dobroto svetega krsta.

Ko pa dokončamo današnji presveti praznik, že nam je drug velik praznik pred durimi, namreč slovesnost presvetega Rešnjega Telesa. Ta praznik bi se imel obhajati na veliki četrtek; ker pa takrat ni mogoče obhajati ga s toliko častjo, je prenešen na četrtek po prazniku svete Trojice, zato, da se zdaj lažje obhaja z večjo častjo in z večjim veseljem, in res praznujemo ta praznik navadno skoraj med vsemi prazniki v letu z največjo slovesnostjo, kajti ne le samo cerkve, altarji in tabernakelji se obdajajo z vso mogočo lepoto, ampak tudi pota, ceste, ulice in hiše se zaljšajo z zelenjem, cveticami, z lučimi, z mlaji i. t. d.

Čemu pa praznujemo praznik presvetega Rešnjega Telesa s tolikošno častjo in slovesnostjo? Zato, da bi se verni kristijani iz tega učili, s kolikošno znotranjo pripravo in pobožnostjo morajo častiti presveto Rešnje Telo, in Jezusa Kristusa, njega, pravega živega Boga, iz srca moliti. Kajti *Bog gleda na srce* (I. Kralj. 15.). Radi tega vam hočem danes govoriti o tem, zakaj in kako se moramo na praznik presvetega Rešnjega Telesa pripravljati in kako ga obhajati? Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije.

Bog je neskončno velik Gospod čez vse pozemeljske kralje; zato se tudi po pravici spodobi, da ga višje častimo, kakor vse pozemeljske vladarje. Od tod pride, da je cerkev vpeljala pri službi Božji toliko obredov ali šeg, katere vse imajo namen, nam obuditi največje spoštovanje do neskončno velikega in svetega Boga v naših srcih. Kaj pomeni družega kropljenje z blagoslovljeno vodo pred službo Božjo, kakor to, da naj z očiščenim srcem stopimo v hišo Božjo? Kaj pomeni tolikratno pripogovanje glave in kolen mašnikovih pri sv. maši družega kakor to, da se pred neskončnim Bogom globoko ponižujemo? Ravno iz tega namena, da bi verni z bolj

očiščenim in pripravljenim srcem in z večjo pobožnostjo častili Boga, je sv. cerkev že od nekdaj imela v navadi svoje verne pripravljati na velike praznike z nočnim čuvanjem, z molitvami, s postom in z drugimi pobožnostimi. Tako se pripravljamo v adventu za sv. božične, v postu za velikonočne, deset dnij pred binkoštim za binkoštno praznike. In blagor pobožnim in skrbnim kristijanom, kateri se prav pripravijo za take praznike; kajti kolikor bolj so pripravljeni, toliko več milostij prejmejo take svete dneve od Boga.

Iz tega zdaj lahko spoznamo, zakaj da naj se prav skrbno pripravimo za veliki bližnji praznik presvetega Rešnjega Telesa, zato namreč, da bi vredno počastili Kristusa, in pa da bi prejeli od njega obilni blagoslov za časno in prihodnje življenje. V svetem pismu se bere, da je bila hiša Izraelca Obededoma obilno blagoslovljena od Boga zato, ker se je v nji za nekoliko časa hranila skrinja zaveze, ki je bila predpoda naše monstrance ali ciborija, v katerem se hrani presveto Rešnje Telo. Mislite, kakšen blagoslov bodo pač prejeli od Kristusa tisti kristijani, kateri se prav pripravijo za ta veliki praznik; Kristusa prav pobožno častijo, njega z veseljem spremljajo po potih in cestah, ali ga celó v svoja srea sprejmejo!

Kako naj se torej za veliki praznik presv. Rešnjega Telesa vredno pripravimo?

Ako hoče pozemeljski kralj ali cesar priti v kako mesto, imajo ljudje pred vsem drugim živo v spominu in v mislih, kdo je ta, ki bo prišel? — Imejmo tudi mi živo v spominu in v mislih, kdo je tisti, ki bo prihodnji praznik prišel v našo sredo. Kralj nebes in zemlje je on, kateremu so nekdaj sedečemu na osličku stlali na pot palmove veje in razgrinjali celó svoja oblačila po tleh. Sin božji, Bog in človek je on, kateri se je kot jagnje daroval za naše grehe, — on hoče prihodnji praznik iz svetišča altarja ven stopiti, hoče, dasiravno skrit pod podobo kruha, po naših potih, cestah in ulicah hoditi, da bi tu ali tam videl, ali je kdo, ki bi mu rad duri odprl ter ga povabil, da bi prišel kakor gost v hišico njegovega srca. — Tedaj živa vera je prva priprava za praznik presvetega Rešnjega Telesa.

Potem se večkrat spominjajmo, da nas vnanje priprave k temu prazniku učé, kako da moramo svoje znotranje, svoja srca ozaljšati in pripraviti. — Kakšne so pa vnanje priprave?

Pred vsem drugim se pota in ceste osnažijo, kolikor je mogoče. Tako moramo svoja srca očistiti grehov in pregrešnih željá

s kesanjem, trdnim sklepom poboljšanja, in, če mogoče, s čisto spovedjo. Zato pravi sv. apostol Pavel: *Kakšno družbo ima Kristus z Belijalom* (1. Kor. 6, 15.) t. j. s hudobijo? Kako morejo torej Kristusu dopasti tisti, kateri so polni grehov, in tudi brez vsega kesanja in trdnega sklepa se poboljšati; ali kateri pridejo s pregrešnimi željami, da bi svojo prevzetnost v oblačilih razkazovali ter se nastavljali i. t. d. Čistost srca, ali vsaj skesano srce — to je neogibljivo potrebno k vrednemu obhajanju praznika presvetega Rešnjega Telesa.

Potem se postavljajo zelene veje, drevesa ali mlaji ob potih in hišah. Čemu neki to? in na kaj nas opominjajo? O na pač imenitne resnice! Glejte, kristijani! zelene veje in drevesa nas opominjajo, da moramo tudi mi biti podobni živim zelenim vejam in drevesom, in v sebi imeti pravo dušno življenje; to pa je le takrat, kadar smo v posvečujoči milosti Božji in sklenjeni s Kristusom. Zelene veje in drevesa, ki so prihodnji praznik postavljene, kmalu venejo in vsahnejo. Zakaj? ker so odločene od debla in od svojih korenin, ker ne morejo več ne mokrote iz zemlje, ne rose in dežja od neba prejemati. Tako se godi slehernemu človeku, kateri se s smrtnim grehom loči od Kristusa. Kajti Kristus je jedino deblo ter korenina, katere se mora človek držati, ako hoče kaj dobrega storiti. Kaj so torej taki ljudje, kateri so brez posvečujoče milosti Božje in ločeni od Kristusa, pa vendar lepo in drago oblečeni zlasti za ta praznik? Vsi ti so podobni mlajem, kateri se zaljšajo z raznimi pisanimi trakovi, s cveticami, z venci in z zlatimi penami ali banderci, in so na videz lepi, ali kmalu usahnejo, ker so odločeni od korenine. Glejte, kam pride človek, ki se z grehom loči od Kristusa! Prosimo torej Kristusa, zlasti ta prihodnji veliki praznik, in vselej pri sv. obhajilu, da bi se nikdar s kakim grehom ne ločili od njega!

Zraven zelenih vej in dreves se zaljšajo altarji, okna in drugi kraji s cveticami, z venci in z raznim lepotičjem, celo pota in tla se potresajo s cveticami. Čemu to? in na kaj nas to opominja? Opominja nas to, kako lep je Jezus, stvarnik vseh poljskih cvetic, on, ženin naših duš. Zato moramo zlasti nanj, kateri daleč prekosi vse pozemeljske lepote, pred vsem drugim obračati svoje oči. Ko je bil nekdanj kralj Tigranes s svojo ženo Berenico prišel na dvor perzijanskega kralja Cirja, in je tam videl kralja v prečudni lepoti in časti, je vprašal nekoliko časa potem svojo ženo Berenico, kako ji je bil všeč kralj Cir? Ona pa je odgovorila, da ni imela za

drugo svojih oči in srca, kakor le zanj, za Tigraneza, svojega moža, ki ga ljubi. Preljubi! kaj se tudi za nas spodobi na veliki praznik presvetega Rešnjega Telesa? Kje drugje moramo tudi mi imeti svoje oči in svoje srce, kakor pri Jezusu, ženinu naših duš! V arujmo se torej radovednega oziranja ali celó pregrešnih pogledov ta veliki praznik!

Dalje se prižigajo tudi mnoge luči na altarjih in na oknih pri procesiji presvetega Rešnjega Telesa, in s prižganimi svečami se spremlja presveto Rešnje Telo . . . Čemu zopet mnogotere luči in prižgane sveče? kaj pomenijo? Le-te pomenijo živo vero in gorečo ljubezen do Jezusa. Naj bodo torej tudi naša srca podobna gorečim lučim! Goreče luči kviško plamené, dokler ne ugasnejo ali ne pogoré. Ali nas ne opominjajo, da naj tudi naša srca goré od ljubezni do Jezusa, dokler ne jenjajo biti o smrti?

Pred svetim Rešnjim Telesom hodi tudi krdelice belo oblečenih deklic. Kaj le-te pomenijo družega kakor tiste srečne, čiste device, ki presveto Božje Jagnje v nebesih spremljajo, kamor gré in mu pojejo novo pesem? Uči nas to, da morejo gledati Jezusa in pri njem biti le tisti, ki so čistega srca.

Vrh vsega tega se sliši ta praznik praznično zvonjenje, streljanje, veselo prepevanje; zakaj vse to? Zato, ker nas vse to budi k dušnem veselju, katero se posebno spodobi za ta praznik. Sv. apostol Pavel veleva: *Veselite se v Gospodu zmirom, še jedenkrat rečem, veselite, kajti Gospod je blizu* (Fil. 4.). In res! dušno veselje, želje, Kristusa videti in prejeti, njegovo milost zadobiti, — o koliko vse to pomaga k zadobljenju Božjega blagoslova, nam priča Cahej. On je želel Kristusa videti, in Jezus je njegove želje izpolnil in celó v njegovo hišo prišel in jo blagoslovil; zato je rekel: *Danes je tej hiši zveličanje došlo.*

Vendar bolj kot vse te vnanje naprave nas Jezus v monštranci uči najlepših čednostij. Uči nas ponižnosti, ker se on, neskončno veliki Bog, tako globoko ponižuje, da hoče pod majhno podobo kruha prebivati in se od umrljivih ljudij okoli nositi; zato tudi on po besedah sv. pisma *na ponižne (ljubeznivo) pogleduje, prevzetne pa le od daleč spoznava.* Bodimo tudi mi ponižni v mislih, v besedah in v zadržanju. Uči nas ljubezen v presvetem Zakramentu! Le ljubezen njegova do nas ga v tem zakramentu zadržuje, in ta ljubezen naj nas priganja k ljubezni do njega. Zraven tega nas more pričujočnost Jezusova s svetim strahom napolniti. Pri procesiji tako blizo Jezusa se ne smemo pogovarjati, okoli pogle-

dovati ali stati pri blagoslovu, ampak *vaše zadržanje*, pravi sveti apostol Pavel, *bodi znano vsem ljudem; zakaj Gospod je blizo.*

Tako tedaj se pripravljajmo, tako se obnašajmo na veliki praznik presvetega Rešnjega Telesa, in častili bomo ne le Jezusa, Sina božjega, ampak tudi Očeta in sv. Duha. In potem smemo upati, da se bo razlil Božji blagoslov nad nas, na naše polje in poljske pridelke. Blagor mu, kdor Jezusa tukaj prav časti in ljubi; kajti čas bo prišel, ko ne bo več Kristusa v podobi kruha molil, ampak bo njemu, Božjemu Jagnjetu, v obličje gledal, in se pri njem, Očetu in sv. Duhu neskončno veselil na vse večne čase v prelepih nebesih. Amen.

J. Kerčon.

Praznik presvetega Rešnjega Telesa.

Katere dolžnosti imamo do zakramenta svetega Rešnjega Telesa?

Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj.

Jan. 6, 59.

Posebni dogodki so bili vzrok, da se je vpeljal današnji slovesni praznik. Sv. Julijana, redovnica v Litihu, je videla večkrat prikazen, ki je ni umela; videla je namreč luno vso svetlo, le na jedni strani je bila nekoliko temna. Ta podoba ji ni iz spomina prišla in jo je mnogo nadlegovala. Ona moli, se posti in prosi Boga za razjasnenje te podobe, pa dolgo zastonj. Tudi vpraša več duhovnikov za svet, pa nihče ji ne vé pomembe povedati. Po dolgi in stanovitni molitvi ji Bog sam to odkrije; bilo ji je namreč razodeto, da luna pomeni katoliško cerkev, temni del pa pomanjkanje posebnega praznika v čast sv. Rešnjega Telesa. Tudi ji je bilo naročeno, da naj se pri cerkvenih prednikih prizadeva za postavno vpeljanje takega praznika, da se z očitnim in slovesnim čiščenjem zadosti za skrunjenje najsvetejše skrivnosti. Ko je to zvedel Robert, škof Litiški, izdal je po dolgem in natančnem premišljevanju leta 1246. pastirski list, v katerem je napovedal obhajanje tega novega praznika v celi škofiji za prihodnje leto.

Ni bilo slepo naključje, temveč modra božja naredba, da je jeden tistih mož, katerim je sv. Julijana najprej odkrila razodenje, namreč Jakob Trojski, kot Urban IV. postal papež. Ta je leta 1264. ta novi praznik tudi za celo krščansko cerkev zapovedal. In to se je zgodilo pri ti - le priložnosti:

Leta 1263. je v Bolzeni pri sv. maši nekega duhovna med povzdigovanjem iz sv. hostije sv. kri kakor droben dež rosila.

Ljudstvo, ki je bilo pri sv. maši, je to hitro zapazilo in začelo je na ves glas vpiti. »O sv. Kri, kaj pomeni to?« vsklikne nekdo. »Dragocena Kri«, upili so drugi, »bodi nam milostljiva!« Duhoven položi vso krvavo sv. hostijo na prt, ki se imenuje korporale. Ali tudi ta prt je bil že popolnoma krvav; le majhen prostorček je bil še suh. Po sv. obhajilu zloži duhoven skupaj prt; ali ljudstvo je prišlo v zakristijo in je želelo vedeti, ali je dobro videlo. On je pokazal korporal. Ljudstvo ga vidi krvavega ter poklekne in začne moliti sv. Kri. Kmalu je bil ta čudež znan po celi okolici. Tudi Papež Urban je zvedel to čudovito dogodbo ter poklical k sebi duhovnika s korporalom. Priče so bile zaslišane; čudež se ni dal tajiti. V Bolzeni so sezidali cerkev v čast dragocene Krvi Jezusove in praznik sv. Rešnjega Telesa, ki se je obhajal do zdaj samo v litiški škofiji, zapovedan je bil za naprej za vso cerkev.

Toliko nam pripoveduje o vpeljavi praznika sv. Rešnjega Telesa učeni Platina.

Ta praznik je tedaj postavljen v češčenje pravega Telesa in prave Krvi Jezusa Kristusa v presvetem zakramentu. O dolžnostih pa, ki jih imamo mi do tega zakramenta, vam hočem danes nekoliko besed spregovoriti.

Ako vprašamo po dolžnostih, ki nastanejo za nas radi Jezusove pričujočnosti v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, dobili bomo naslednji odgovor: Iz tega, da je Jezus Kristus pričujoč v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa nastane za nas dolžnost, da Jezusa Kristusa v Zakramentu presvetega Rešnjega Telesa obiskujemo in molimo. Ta dolžnost se opira posebno na tri razloge:

1. Prvič smo dolžni Jezusa Kristusa v Zakramentu presvetega Rešnjega Telesa obiskovati in moliti zato, ker gre Jezusu Kristusu, kakor pravemu Bogu, božja čast, katero mu skazujemo z molitvijo. Jezus Kristus je v zakramentu sv. Rešnjega Telesa resnično in bistveno pričujoč in sicer ravno tisti Jezus Kristus, ki je nekdan kakor Bog in človek hodil po zemlji, zdaj pa v nebesih sedi na desnici Božji. Iz tega nam kar naravnost izvira dolžnost, da moramo Jezusa Kristusa v presvetem zakramentu moliti; kajti kot Sinu božjemu gre Jezusu božja čast, katera se skazuje posebno z molitvijo, ravno tako, kakor gre Bogu Očetu in Bogu sv. Duhu; kakoršno so mu ljudje tudi res marsikaterokrat skazovali že takrat, dokler je še vidno hodil po zemlji in kakoršno je z razločno besedo zahteval tudi sam. — Okolščina ta, da se nam Jezus Kristus v zakramentu sv. Rešnjega Telesa ne razodeva

v svetlobi svojega božjega veličastva tako, kakor se angeljem razodeva v nebesih, ampak se nam skriva pod revno podobo kruha, zastran te naše dolžnosti ne dela nobenega razločka; kajti On, ki sedi na desnici Božji v nebesih, in ta, ki je na zemlji v zakramentu sv. Rešnjega Telesa pričujoč, je jeden in ravno tisti Bog in človek Jezus Kristus, ki je vselej in povsod vreden, da ga po božje častimo in molimo.

Zatorej tudi vsi cerkveni učeniki določno učijo, da smo dolžni moliti Jezusa Kristusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Med drugimi pravi sv. Avguštin: *Nikdo ne uživa tega mesa, t. j. Jezusovega telesa v sv. zakramentu, preden bi ga ne molil.*

Kadar pa Jezusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa molimo, moramo ga tudi prav moliti, ter moliti z notranjo pobožnostjo in vnanjo dostojnostjo. Moliti moramo Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu z notranjo pobožnostjo, t. j. moramo verovati v Jezusa kot Sina božjega in verovati v njegovo resnično pričujočnost v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, moramo ga spoznavati za svojega Odrešenika, Gospoda in Sodnika, njega moramo čez vse ljubiti, prav v srcu moramo čutiti svojo odvisnost od njega, in se mu moramo popolnoma podvreči. Z notranjo pobožnostjo mora sklenjena biti tudi vnanja pobožnost ali vnanje dostojno obnašanje, t. j. med tem, da Jezusa molimo, moramo svojo notranjo pobožnost na znanje dajati tudi z očitnim spodobnim obnašanjem. To pa storimo, da pred Jezusa poklekujemo, se svete maše pobožno udeležimo in Jezusa pobožno spremljamo, kadar se v zakramentu sv. Rešnjega Telesa praznično okoli nosi.

Dolžnosti, večkrat in pobožno sv. Rešnje Telo obiskovati in moliti uči nas tudi vzgled vseh bogoljubnih duš. — O pobožni kneginji z imenom FERIA, ki je po rani smrti svojega moža postala redovnica in prejela ime Ana od sv. Križa, pripovedujejo, da si je v samostanu dala s posebnim dovoljenjem sezidati celico, iz katere je bilo okno izpeljano in obrnjeno naravnost proti altarju, na katerem je bilo shranjeno presveto Rešnje Telo. Pri tem oknu, v pričo svojega Zveličarja, je pobožna nevesta Kristusova prebila večji del svojega časa. Nekega dne jo je imenitna gospa vprašala, kaj da tukaj dela in misli, in kako da se mora toliko časa muditi pred Najsvetejšim Zakramentom? Odgovorila je služabnica božja: »Na vse vekomaj bi rada tu ostala. Ali mar nimamo tukaj svojega Boga? In vi me vprašate, kaj da počenjam pred njim? Ljubim ga, neskončno ljubeznivega; hvalim ga, vse časti in hvale vrednega;

zahvaljujem ga, njega, ki me obklada z breštevlnimi dobrotami; darujem se njemu, ki se je za mene daroval; prosim ga, njega, delilca vseh milosti. Povejte mi le: Kaj dela revež pri bogatinu, kaj bolnik pri svojem zdravniku, kaj žejen človek pri studencu, kaj lačen človek pri bogato obloženi mizi? Glejte, vse to delam jaz pred najsvetejšim zakramentom.

2. Drugič smo dolžni Jezusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa obiskovati in moliti zato, ker nas sv. cerkev k temu pogosto napeljuje. Kadar mašnikom naroča, da morajo precej po posvečenju sv. hostijo in kelih s sveto Krvjo kviško vzdigovati, pomenja to vselej ravno to, kakor da bi nam klicala in rekla: »Pokleknite, povzdignite svoje roké in svoje srcé k Jezusu, svojemu Zveličarju, v podobah kruha in vina pričujočemu, ter ga molite.« — Ravno ta glas nam pošilja po svetilnici, katera mora po cerkveni naredbi noč in dan goreti pred sv. Rešnjim Telesom. — Pogostna izpostavljenja presvetega Rešnjega Telesa v monštranci, procesije in blagoslovljenja s svetim Rešnjim Telesom tudi prav za prav nič drugzega niso razun slovesna opominjevanja, s katerimi sv. cerkev vernike sklicuje, da bi prišli in molili Jezusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. — Ravno to namerava sv. cerkev s slovesno procesijo, ki se danes obhaja po celem širokem svetu; kakor tudi s tem, da veleva bolnikom praznično na dom nositi presveto Rešnje Telo. — Posebno spričevanje, kako močno sveta cerkev želi, da bi Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu ponižno in pobožno molili, je tudi izpostavljanje in češčenje presvetega Rešnjega Telesa na štirideset ur, in vpeljava bratovščine vednega češčenja, v kateri imajo bratje in sestre molitevne ure med seboj razdeljene tako, da nobena prazna ne ostane, ampak se Jezusu neprenehoma skazuje češčenje v presvetem Rešnjem Telesu vsak čas in vsako uro po dnevu in po noči. Da bomo tedaj vredni, dobri otroci svete matere katoliške cerkve, moramo z veseljem Jezusa v sv. zakramentu obiskati in ga ponižno moliti.

V 16. stoletju je tudi veči del angleške dežele odpadel od katoliške cerkve. Kraljica Elizabeta in njeni nasledniki so kristijane, ki so cerkvi zvesti ostali, oestro preganjali. Med drugim jim je bilo celó prepovedano, da se ne smejo udeleževati službe božje. Zgodilo se je pa, da so nekega bogatega in gorečega katoličana obsodili, da ima plačati štiristo zlatov, ker se je upal iti v cerkev k sv. maši. Katoličan je tedaj izbral najlepše portugiške cekine, katerim je bil utisnjen križ, in jih prinesel k sodnji. Ko jih odšteje protestantovskemu sodniku, nasmehne se mu ta in se čudi,

da za kazen prinese najlepše zlato. Toda katoličan odvrne: »Jaz bi imel za greh, ko bi prinesel slabo in navadnejše zlato za veliko milost, ki sem jo imel, ko sem smel moliti svojega Gospoda in Zveličarja v sv. zakramentu. Potem pa pomislite še to, da sta si križ, ki ga vidite na denarjih in pa sv. Rešnjega Telo, zavoljo katerega plačujem te-le denarje, silno podobna; oba sta dokaz neskončne ljubezni našega Zveličarja, križ in zakrament sv. Rešnjega Telesa.« Tega katoličana posnemajmo, in štejmo si v čast, da nam je dovoljeno pogovarjati se z našim Zveličarjem in ga moliti.

3. Tretjič smo dolžni Jezusa Kristusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa obiskovati in moliti tudi še zavoljo obilnih milostij, ki jih dobivamo od Jezusa v najsvetejšem zakramentu. Dokler je Jezus vidno bival na zemlji, ter po domači deželi hodil in povsod dobrote delil, je s to svojo dobrotljivostjo svoje rojake tako rekoč naganjal in silil, da bi k njemu hodili, ter njemu, svojemu nebeškemu dobrotniku, skazovali česčenje. Ravno ta Jezus je še zmirom v sredi med nami, in sicer še zmiraj ravno tako dobrotljiv in milostljiv, kakoršen je nekaj bil, dokler je vidno bival med ljudmi; tu le iz tabernakelja nas gleda, nas posluša, pazi na sleherno našo besedo, katero izgovarjamo, znane so mu vse želje, vsi zdihljeji našega srca, in pripravljen je uslišati vse naše molitve. Kar je nekaj bil, najboljši prijatelj in največji dobrotnik ljudem, ravno to je še zdaj v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa. Tolažilne besede, s katerimi je nekaj k sebi skliceval vse nadložne in stiskane ljudi, ter jim rekel: *Pridite k meni, vsi, ki se trudite in ste obloženi, in jaz vas bom poživil*, tudi še nam kliče iz tabernakelja. Tu v tabernakelju ima zmirom odprte roké, polne milosti in dobrote in je pripravljen deliti jih vsem, ki po njih hrepenijo.

Častitljivi mašnik Baltazar Alvarez, spovednik sv. Terezije, se je za sveto mašo vselej prav lepo pripravljal. Nekega dne kleči pred sv. Rešnjim Telesom ves v molitev in premišljevanje zamaknjen, in v tem stanu zagleda v sveti hostiji ljubeznivo dete Jezusa, ki je proti njemu stegovalo svoje ročice vse polne biserov, dragocenih kamenov in ob enem sliši glas iz Jezusovih ust: »Da bi le kdo prišel, ter vse to sprejel.«

Hitimo torej, kristijani moji, k Jezusu v zakramentu svetega Rešnjega Telesa pričujočemu, sprejemati milosti in dobrote iz njegovih milih rok.

Ako potrebujemo dobrega svêta in tolažila v dvomih in v žalosti, ako si želimo modrosti, ako potrebujemo srčnosti in moči zoper skušnjave, pri Jezusu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa najdemo vse. Ako bi radi rastle v popolnosti, užgali ogenj božje

ljubezni v svojem sreču, ako bi radi imeli pristrčne radosti in nebeške sladkosti, najdemo zopet vse to pri Jezusu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Ako smo grešili, in nam je vest težka zavoljo obilnih grehov, s katerimi smo se pred Bogom zadolžili in bi se radi z Bogom spravili, skazal bo Jezus, ki je nekdanj ljubeznivo sprejel jokajočo Magdaleno in spokornega Caheja, usmiljenje tudi nam, ter nam pomagal resnično pokoro storiti, da se le s skesanim srcem in zaupljivo k njemu zatečemo, in pomoči iščemo pri njem v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Ako se nahajamo v telesnih potrebah in v časnih stiskah in težavah, tudi v takih okoliščinah nam pride na pomoč v sv. Rešnjem Telesu pričujoči Jezus, ki je nekdanj v puščavi čudoma nasitil pet tisoč ljudij, zdravje delil bolnikom in desnemu razbojniku dal voljno pretrpeti smrtne težave. Kar želiš in potrebuješ, ljubi kristijan, vse lahko dobiš pri Jezusu, ki je vsegamogočni Bog.

Jaz končam. Dolžnosti češčenja do sv. Rešnjega Telesa sem vam, kristijani moji, razložil. Ko se je sv. apostol Pavel prepričal, da je Jezus vstal od smrti, je vskliknil: *Moj Gospod in moj Bog*. Tudi mi vemo in smo prepričani, da je Jezus pričujoč v svetem tabernakelju. Zatorej pokleknimo ponižno tudi mi, ter recimo: *Moj Gospod in moj Bog!* Amen.

P. Herman.

Druga nedelja po binkoštih.

Čednost čistosti.

(Za god sv. Alojzija.)

Blagor jim, kateri so čistega srca,
ker Boga bodo gledali. Mat. 5, 8.

Sveta cerkev obhaja jutri praznik ljubeznivega svetnika, angelja v človeški podobi, deviškega sv. Alojzija. Rojen l. 1568, je bil najstarejši sin Ferdinanda Gonzage, pokneženega mejnega grofa Kastilijonskega, v nekdanji vojvodini Mantovanski. Mati mu je bila pobožna Marta Tana, jednako visokega rodú, ki je odgojevala sina svojega v strahu Božjem, želeča zrediti ga v služabnika Božjega. Kot prvorojenca pa ga oče odloči vladati kneževino. Ali, še otrok je spoznal Alojzij, da je poklican nositi krono, ne krone kneževske, ki se težko doseže, pa lahko zgubi, ampak krono ne-

beško, veliko več vredno, ki se nikdar ne more zgubiti. Že v otročjih letih se je zato odlikoval v vseh čednostih, najbolj pa v popolni čistosti na duši in na telesu. Kot žlahčič na cesarskem dvoru v Madridu se je kratkočasil nekdam s tovariši z nedolžno zastavno igro. Ko pa je hotel rešiti zastavljeno reč, se mu je naložilo, da mora za odkup poljubiti na steni senco neke še prav majhne deklice; pa z rudečico polit je raje pobegnil in popustil svojo zastavo ter se jednake igre nikdar več ni udeležil. — Kot žlahčič je moral vsak dan cesarici streči (Mariji Avstrijski), pa je nikdar ni pogledal v obraz, dasi je bila prav poštena gospa. — Celó svoje pobožne matere, katero je silno ljubil in spoštoval, ni v obraz pogledal, ne, ker bi se mu bilo to zdelo pregrešno, ampak, ker mu je dal Gospod čutiti, da to zatajevanje njegovo čistost še bolj vtrjuje in povzdiguje.

Tako je sv. Alojzij ohranil do groba čistost deviško; svoje žive dni se ni pregrešil zoper to »najlepšo čednost« ne z mislijo, ne z željo, ne s pogledom, ne z besedo, ne z dejanjem. Zbor kardinalov, ki je po smrti preiskoval njegovo življenje, da bi ga razglasil za svetnika, trdi, da ga celo nikoli niso nadlegovale nečiste misli ali želje in mu zato pridejal prelepo ime »a n g e l j s k e g a m l a d e n i č a«.

Zato ga slikajo z lilijo v roki, znamenjem deviške čistosti, v kateri je došel do najviše popolnosti. Zato ga je tudi sv. cerkev postavila za posebnega priprošnjika sv. čistosti. In ker se spodobi, da priprošnjike svoje tudi mi posebno častimo, menim, da bomo danes najlepše počastili sv. Alojzija, če premišljujemo č e d n o s t sv. čistosti, da spoznamo njeno lepoto in potrebnost, da bomo v prihodnje tudi mi vsak po svojem stanu na priprošnjo svetega Alojzija varovali in gojili najlepšo cvetico sv. čistosti.

1. Čednost čistosti. — Krščanska čednost čistosti je tista čednost, s katero se zdržujemo vse nepripuščene mesene sladnosti v mislih, željah, besedah in dejanjih. Čistost je čednost, brez katere nobeden ne more v nebesa priti; nečistost pa je pregreha, ki v pekel pelje vsakega, ki brez pokore v nji umrje. Zato je Gospod dve zapovedi izmed desetih, namreč šesto in deveto, namenil v to, da bi prepovedal vsakoršno nečistost in zapovedal čistost, ki obsega vsega človeka, to je, njegovo telo, vse poglede, besede, gibanja in dejanja; pa tudi njegovo dušo, domišljijo, vse misli in želje.

Ker tedaj nobeden človek ne pride v nebesa, kateri ni čist na duši in na telesu, in ker je Bog vendar le postavil razne stanove, ki vsi vodijo v nebesa, ako se v njih krščansko živi, že iz tega spoznamo, da je več vrst čistosti, ali da se jedna čednost čistosti v raznih stopnjah razodeva. In tako nas uči tudi Kristusov nauk. Razločujemo namreč deviško čistost, ki jo mora vsak pod kaznijo večnega ognja ohraniti, dokler ne stopi po postavi v zakonski stan. Tej podobna je vdovska čistost, ki se mora, kakor deviška čistost pred zakonom, ohraniti po smrti soprogovi. Krščanstvo tirja pa tudi zakonsko čistost, s katero se morajo poročeni na duši in na telesu vzdrževati vsega, kar bi bilo zoper naravno (natorno) in Božjo postavo.

Najvišja in najpopolnša stopnja čistosti je deviška, srednja je vdovska in najnižja je čistost zakonska. Prva se dá primerjati zlatu, druga srebru in tretja kotlovinu ali bakru. Zato piše sv. Hijeronim: »Stoterni sad bo rodilo devištvo, vdovstvo šestdeseterni, trideseterni čistost zakonska (In cap. 13. Matth.). Tako imajo vse tri vrste čistosti veliko vrednost, vse tri vrste so *jedna* čednost in nebes vredna, pa v različni stopnji.

2. Čistost v deviškem stanu do poroke. — V življenju posameznega človeka se najprvo razodeva deviška čistost. Deviška čistost na telesu pa sama za se še ni čednost čistosti, ampak le natoren stan telesa človekovega, v katerem je vsakdo rojen. Kdor telesno devištvo zgubi, ga ne more nikdar več nazaj dobiti, ker ne more nobeden narediti, da bi bilo nestorjeno, kar je storjeno. Da je tedaj ta zares lepi stan telesnega devištva tudi čednost, mora še pristopiti čistost na duši, to je: trdna volja in trdni sklep z ozirom na voljo Božjo nič ne storiti in nič ne pripustiti, kar je zarad čistosti Bog prepovedal in bi bilo torej greh in žaljenje Božje. Brez tega sklepa ne more nobeden na svoji duši imeti čednosti devištva, če tudi je neomadeževan ohranil stan devištva na svojem telesu.

Deviško čisti se tedaj pred zakonom skrbno varuje in si stanovitno izganja vse nesramne misli in želje, zakaj tudi te so tako pregrešene, kakor grdo dejanje. Hočeš dokazov? *Hudobne misli so Gospodu gnjusoba; čisto govorjenje pa on potrdi*, govori sv. Duh (Preg. 15, 26.). In naš Zveličar sam spričuje: *Jaz vam povem, da vsak, kateri ženo pogleda, da jo poželi, je že prešestvoval s njo v svojem srcu* (Mat. 5, 28.). Če so pa pregrešne že nečiste misli in

želje, koliko bolj se je treba varovati vsakemu neporočenemu grdega dejanja.

Če hočeš, da bo zakon, v katerega misliš kdaj stopiti, srečen in blagoslovljen, spolnuj v deviškem stanu čistost deviško! Zakaj milosti sv. zakona dobivajo v vsi obilnosti le oni, ki pred poroko pošteno živé ter čisti na duši in na telesu sklenejo zvezo zakonsko. Naj ne misli zato nobeden prezgodaj na prihodnji zakonski stan; ampak mirno naj se prepusti Božji previdnosti, katera bo ob pravem času vse bolje vravnala, kakor bi bilo to njemu mogoče. — Nikakor pa s tem ne zahtevam, da naj bi se godilo kakor pri Turkih ali Kitajcih, ki se poročé, ne da bi bili prej drug drugega videli ali poznali. Glej marveč, da boš dobro poznal osebo, preden skleneš se ž njo poročiti. Ali so pa zato potrebna tista »znanja« ali »prijateljstva«, ki so polna nevarnostij in polna kmalu tudi grehov? Hvala Bogu, tudi danes je veliko mladeničev in devic, ki se dobro spoznavajo, pa vpričo Boga in starišev, torej čisto in pošteno ter zavoljo tega tudi tukaj in tam deležni postanejo blagoslova Božjega, tistega blagoslova, katerega človek po grešnem potu ne najde!

Proč tedaj z vsemi skrivnimi ali celó ponočnimi shajališči! Kdor pri takih obiskih išče kaj dobrega, ne potrebuje noči in skrivnosti. Kdor ne išče del teme, naj pri belem dnevu hodi okoli!

Tudi stariši in gospodarji naj iz tega vidijo, da se hudo pregreše, če take reči dovoljujejo svojim sinovom in hčeram ali svojim podložnim in trpé skrivna shajališča.

Proč tudi z znanjem, sklenjenim brez vednosti in volje starišev; v njihovi in Božji pričujočnosti se pogovorite, krščanski mladeniči in dekleta! — Proč tudi z vsakim znanjem, pri katerem ni upati zakona, ker je nemogoč, ali pa ga dotični ne nameravajo. To ni drugzega kot nevarnost ljubiti, pa v nevarnosti se tudi pogubiti.

Pa mi poreče kdo: »Saj je bilo zmiraj tako.« Ko bi bilo to tudi res, kaj bi s tem pač rekli? Rekli bi le: Zmiraj je veliko ljudi drlo proti peklu; tudi mi se jim hočemo pridružiti, tudi mi hiteti za njimi. Je-li to pametno? Bi-li ne bilo jedino pravo pridružiti se onim, ki hodijo pot proti nebesom? Tvoj izgovor tedaj nič ne pomaga, ko bi bil tudi resničen. Pa tudi resničen ni! Ni bilo zmiraj tako, bilo je boljše. Starejši izmed zdaj živečih so to sami gledali in skušali. Vas pokličem tedaj za priče svoje trditve!

3. **Zakonska čistost.** — Čisti tedaj, na duši in na telesu, naj stopajo v zakon mladeniči in dekleta, zakaj zakon je svet

zakrament. Na to čistost je Bog tako ostro gledal in njeno omadežanje z grehom tako hudo kaznoval že v stari zavezi, dasi je bil zakon takrat sicer od Boga postavljen in posvečen, pa še ni bil povzdignjen v zakrament. Tako je Bog naravnost zapovedal: Ako vzame mož ženo, ki je trdila, da je devica, pa je devištvo že prej zgubila z grehom, *naj jo pahnejo pred hišna vrata njenega očeta, in možje tistega mesta naj jo s kamenjem posujejo in naj umrje, ker je storila hudobijo v Izraelu* (V. Mojz. 22, 21.). Te kazni sicer niso več v navadi; ali pravični Bog, ki jih je bil zapovedal, še živi in je ravno tisti, pred čegar sodni stol morajo vsi priti. Naj so tedaj te kazni mladeničem in dekletam, ki hočejo stopiti v zakonski stan, v resno svarilo.

Pa tudi oni, ki so si že naložili »sladki jarem« — kakor ljudje govore — morajo hraniti čistost, ne sicer deviško, pač pa zakonsko. Ob obnašanju zakonskih prav lepo uči sv. Frančišek Salezijanski, pišoč: »Apostol imenuje zakonsko življenje »brez madeža«, s čemur hoče reči, da bodi brez vsake nečistosti. In zato morebiti je tudi Bog prvi zakon že v raju postavil, ko še ni bilo nerodnega poželenja...« Prvi sad zakonske ljubezni je *nerazvezljiva zveza vaših src, tako trdna, da naj se poprej duša loči od telesa, kakor mož od žene. Drugi sad mora biti nikdar prelomljena zakonska zvestoba.* Tega vas spominjata z mašnikovo roko blagoslovljena prstana, katera sta si pri poroki drug drugemu nataknila. Tretji sad in ob jednem poglobitni namen zakonskega stanu je vestno in krščansko izgojevanje otrok. Ravno ker je pomnoženje človeškega rodu poglobitni namen, zavoljo katerega je Bog zakonski stan postavil, se prehudo pregreše zoper zakonsko čistost tisti zakonski, ki se pravice zakonskega stanu navlašč tako poslužujejo, da se ta namen zadržuje.

4. Čistost v vdovskem stanu. — Kaj pa naj porečem o čistosti vdovcev in vdov? Vdovska oseba se mora obnašati ravno tako, kakor pred zakonom v deviškem stanu. Če sklene ne več stopiti v zakon, mora na veke slovo dati vsaki nečisti sladnosti, bodisi v mislih ali željah, v besedah ali dejanju. Kogar pa Gospod zarad okoliščin kliče k novemu zakonu, naj stopi v zakon, pa le v strahu in ljubezni Gospodovi. Oboje uči sv. Pavel. Kakor devicam, svetuje tudi vdovam v popolni čistosti ostati in se ne z novega možiti, če ni posebnih vzrokov, ki bi voljo Božjo za zakon naznanjali. *Rečem pa neporočenim in vdovam, so sv. Pavla — ne moje — besede: Dobro je za nje, če tako ostanejo, kakor i jaz.*

Ako pa niso zdržljivi, naj se dajo poročiti. Bolje je namreč v zakon stopiti, kakor (v nečistem poželenju) goreti (I. Kor. 7, 8, 9.). Spoštuj vdove, — govori isti apostol — spoštuj vdove, katere so res vdove. Katera je pa res vdova in zapuščena, naj upa v Bogu in naj prebije v molitvah in prošnjah noč in dan. — O tistih pa, ki nočejo biti prave vdove, ampak živé po šegah svetá, pravi apostol: Vdova, katera v sladnosti živi, je živa mrtva, to je, v živem telesu je na duši mrtva. Take so pa zraven tudi lene in se navadijo po hišah hoditi; in niso samo lene, ampak tudi jezične in radovedne, in govoré, kar se ne spodobi (I. Tim. 5, 3 in sl.).

Tako smo videli, v čem obstoji čednost čistosti, premišljevali glavne vrste in stopnje, uvideli njeno potrebnost. Si ne bomo zato na vso moč prizadevali, da to prelepo cvetico vsak po svojem stanu gojimo, da se čedalje lepše razcvita in nam prinese v nebesih obilo sadu? Res, da se imamo vojskovati z mnogoterimi sovražniki, vendar resna volja vse premaga. In če v tem boju omagujemo, iščimo pomoči pri njem, ki se je rodil iz najčistejše matere, Device Marije, ki je — sam devišk — čistost tako priporočal in ukazoval, ki je deviško svojo mater izročil na križu deviškemu Janezu, pri njem, ki je vodil sv. Alojzija, da je bil vrednim spoznan imenovan biti »angeljski mladenič«. Priporočujmo se sv. Alojziju, katerega je sveta cerkev postavila za posebnega patrona svete čistosti in nam priporoča, naj ga vsak dan častimo. In tistim, ki šest nedelj zapored, bodisi pred njegovim praznikom ali po prazniku, ali kedarkoli v letu, njemu na čast prejemajo sv. zakramente, deli vsakokrat in tudi na praznik tega svetnika popolni odpustek pod navadnimi pogoji. Koliko si ljudje prizadevajo za zaklade na zemlji, katere rja in molj pokončata! Bomo mar manj skrbeli za dragoceni, nepoplačljivi zaklad sv. čistosti, kateremu obeta Gospod v nebesih posebno plačilo? Kajti sam govori:

Blagor jim, kateri so čistega srca, ker Boga bodo gledali. Dá! O kako lep je čist rod v svetlobi (svoje čednosti); zakaj njegov spomin je večen, ker je spoznan pri Bogu in pri ljudeh . . . In bo venčan na veke, ker je boj za neomadežano čistost junaško dokončal (Modr. 4, 1, 2.). Amen.

Dr. J. L.

Tretja nedelja po binkoštih.

I. Dvojna rana Jezusovega presvetega Srca.

Ti si ranil moje srce. (Vis. p. 4, 9.)

Ljubezen Jezusova do človeštva je nepopisljiva. Največji dokaz o njej nam je dal, ko je zapustil sijajna nebesa, včlovečil se ter rešil človeštvo greha in pogube. Te ljubezni čudovita dejanja nam po nekoliko naštevajo sv. evangeliji. In ravno današnji evangelij nam zopet v svetli luči kaže milobo, ljubeznivost in usmiljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. On, Najsvetejši, ne odganja grešnikov od sebe, temveč jih sprejema in z njimi je zato, da bi jih pridobil s svojo ljubeznivostjo. In ko mu hinavski farizeji to oponašajo, osramoti jih ter sebe opraviči z dvema prelepima prilikama, ki zopet razodevata njegovo veliko skrb in milosrčnost do človeštva. Saj je ravno on tisti do b r i p a s t i r, ki pusti devetindevetdeset ovac v puščavi in hiti za zgubljeno, dokler jo najde. Saj je on tista žena, ki zgubljeni denar z vso skrbjo išče. In ko Gospod najde zgubljene duše, veseli se presrčno s svojimi angelji in izvoljenimi.

In kakor je storil nekdam, tako se obnaša tudi d a n a s n j i proti ubozemu človeštvu. Jednako skrb, ljubezen in usmiljenje mu skazuje tudi zdaj. Kajti on, ko je ljubil svoje, ki so na svetu, *jih ljubi do konca* (Jan. 13, 1.), saj je njegovo božje Srce do nas vedno isto, zmiraj jednako dobrotljivo. Sedež tiste ljubezni pa je ravno njegovo presveto Srce. In to nam sv. cerkev prav živo pred oči postavlja s praznikom presvetega Srca Jezusovega, kateri se že čez dvesto let, in od l. 1856. po vesoljnem krščanskem svetu obhaja. Ako se ozremo na podobo Jezusovega Srca, zapazimo v njem globoko rano, iz katere kaplja kri in voda, in ta rana nas opomni one neizmerne ljubezni Jezusove in je za nas pot do nje. Pa ta vidna rana nas koj opomni še druge nevidne rane, ki se še dan-današnji Zveličarju zavdaja. Oglejmo si danes to dvojno rano Jezusovega Srca,

a) vidno,

b) nevidno,

da bo to premišljevanje našemu srečju koristilo.

I. Vidno rano je Zveličarjevemu Srcu napravil vojak s sulico. O tem piše sv. Janez (19, 31—37.): *Judje tedaj, ker je bil*

dan pripravljanja, da bi ne ostala na križu trupla v soboto, bil je namreč velik tisti sobotni dan, so Pilata prosili, da bi se jim kosti strle, in da bi se sneli. Vojaki so torej prišli in so prvemu sicer strli kosti in drugemu, kateri je bil z njim vred križan. Ko so pa do Jezusa prišli, so videli, da je že mrtev, in mu niso kosti strli; ampak jeden vojakov je odprl s sulico njegovo stran, in zdajci je tekla kri in voda iz nje. In kateri je videl, je pričeval, in resnično je njegovo spričevanje; in on ve, da resnico govori, da tudi vi verujete. To se je namreč zgodilo, da bi se pismo dopolnilo: Nobene kosti mu ne sterite. In spet drugo pismo pravi: Videli bodo, koga so prebodli. Ta vidna rana, katera je bila Zveličarjevemu Srcu zavdana, obsega

1. skrivnost ljubezni.

Ljubezen se ne spozna toliko iz besed, katere kdo govori, kakor iz del, katere zanjo stori. Zato piše sv. Janez (I. 3, 8): *Otročiči moji, ne ljubimo z besedami, ne z jezikom, temveč v dejanju in v resnici.* Kolikor večje pa so žrtve, ki jih ljubezen doprinaša, toliko večja je brez dvoma tudi ljubezen sama. Velika je morala biti ljubezen Jakopova do Rahele, ker je zanjo žrtvoval polnih štirinajst let v službi in delovanju (I. Moz. 29.). Velika je morala biti Jonathanova ljubezen do Davida, ker mu je dal svoj knežji lišp (1 Kralj. 18.). Kaj pa šele ljubezen Zveličarjeva do nas? Ozri se gori na križ, ogleduj rano na strani Jezusovi, ki sega globoko noter v sredo njegovega srca; kako iz te rane vsa kri izteče ter ni kapljica več ne ostane! Kolika žrtev! To je zadnja daritev Gospodova za človeštvo in dopolnenje vseh daritev njegovega 33 letnega življenja. — Tu imaš, kristijan, skrivnost ljubezni, kakor je tisočletja niso videla. O tej skrivnosti ljubezni govori sv. Bernard (Tract. de pass. Dom. c. 2): *Srce Zveličarjevo je bilo zato ranjeno, da skozi vidno rano lahko gledamo nevidno rano ljubezni. Kako pač bi se bila ta ljubezen mogla jasneje pokazati, kakor s tem, da je pustila ne le telo, temveč tudi srce s sulico prebosti?* Zdaj umemo besedo apostolovo (Efež. 5. 2.): *Kristus nas je ljubil, in se za nas dal v dar in klavščino.* In besedo sv. Janeza (13. 1.): *Jezus, ko je svoje ljubil, ljubil jih je do konca, t. j. do prelitja zadnje kaplje krvi.*

Kaj pa ta skrivnost ljubezni nam poklada na srce? Pač glasno nam govori: Ljubite Gospoda Jezusa, po vzgledu njegove ljubezni ga ljubite, kakor je on sam zapovedal rekoč: *Ljubi Gospoda, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vseh svojih močij!* (Mark. 12, 29.) Tudi vi doprinašajte iz ljubezni do njega vsakoršne

žrtve, ki bi jih on od vas zahteval. Ne navezujte svojega srca na posvetne, minljive stvari, ki vas v resnici ne morejo osrečiti. Ne ljubite ne blaga, ne praznih veselje, ne oseb, ki prezirajo božji nauk, odpovejte se vsaki ljubezni, ki je nasprotna ljubezni Jezusovega Srca! Jednako ljubezen in jednake žrtve Gospod sam zahteva od nas, rekoč: *Kdor ljubi očeta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden; in kdor ljubi sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden. In kdor ne vzame svojega križa, in ne hodi za menoj, ni mene vreden. Kdor najde svoje življenje, ga bo zgubil; in kdor zgubi svoje življenje zavaljo mene, ga bo našel* (Mat. 10. 37—39.).

Rana Jezusovega Srca ne zapopade samo skrivnosti ljubezni, temveč tudi

2. skrivnost milosti.

Tu pa se opiram na besede sv. Avgušтина (Tract. 120 in Ioan.), ki piše: Jeden vojakov je odprl s sulico njegovo stran, in koj je pritekla kri in voda. Evangelist se je primerne besede poslužil, da ni rekel: Vojščak je prebodel ali ranil njegovo stran, temveč: Odprl jo je, da bi s tem pokazal, kako so odprta življenja vrata, iz katerih tečejo zakramenti, brez katerih se ne more priti k življenju. Tista kri, ki je bila prelita, je bila prelita v odpuščanje grehov. Tista voda se pomeša s čašo zveličanja in daje kopelj in pijačo. To so pomenila vrata, katere je Noe naredil na strani barke zato, da so lahko noter šle tiste živali, ki niso imele poginiti v občnem potopu. Vse to je bilo predpoda cerkve. Vsled teh besed Avguštinovih najdemo v rani Zveličarjevi dvojno skrivnost milosti,

a) izviri sv. zakramentov, sosebnost sv. krsta in sv. Rešnjega Telesa, kakor pravi sv. Avguštin *kopelj pa pijača*. V srcu Jezusovem se pretaka morje vseh milostij za odrešenje in zveličanje človeštva. To morje, ki je bilo v sv. Srcu zaprto, se je po sulici vojščakovi odprlo, in *kri in voda*, kakor pravi evangelist (Janez 19, 34.) se je ulila iz njega. Kri sploh zaznamuje sv. zakramente, osobito zakrament sv. Rešnjega Telesa, v katerem se nam deli telo in kri Zveličarjeva. Voda pa pomeni sv. krst, v katerem se človek po vodi in božji besedi prerodi.

b) Druga skrivnost milosti, katero gledamo v odprti strani Gospodovi, je začetek sv. cerkve. Ta stran so po Avguštinovih besedah tista vrata Noetove barke, skozi katera so živali, ki so se hotele rešiti, noter šle. Za to je lepa podoba cerkve, v kateri najdemo svoj blagor, med tem, ko vse poginja v burnih valovih svetá in greha. In kakor je iz strani spečega Adama bila rojena Eva,

mati živih, in pripeljana pred vznudivšega se Adama od Boga kot nevesta, tako je iz strani v smrti spečega Kristusa sv. cerkev, mati vernikov, prišla in mu bila zaročena kot nevesta od Očeta nebeškega.

Glejte, dragi v Kristusu, milostipolno skrivnost ranjenega Srca Jezusovega! Ta milostipolna skrivnost nas opominja k največji hvaležnosti, ker se neprenehoma vdeležujemo velikih milostij, ki izvirajo iz odprte strani. Saj smo postali otroci tiste jedinozveličavne cerkve po sv. krstu, in ona nas hrani in napaja z mesom in krvjo tistega dobrega pastirja, ki vedno išče zabredlih ovac. Kolikorkrat torej vidiš podobo križanega Zveličarja in rudečo rano odprtega srca, pomisli na veliko njeno skrivnost in se zahvali za milosti, ki ti pritekajo iz nje, za ustanovitev sv. cerkve in podelitev sv. zakramentov, sv. krsta in sv. Rešnjega Telesa. Pomisli pa tudi, ali si ves čas svojega življenja bil hvaležen Gospodu za tolike milosti, ali nisi morda tudi ti kedaj zaval rano najboljšemu Srcu dobrega pastirja? Ko gledaš na podobi to vidno rano, spomni se tudi nevidne rane; in katera je ta?

II. Nevidno rano napravi Srcu Jezusovemu človek, in sicer z vsakim smrtnim grehom, katerega stori vedoma in prostovoljno. Opiram se na besede sv. pisma (Hebr. 6, 4—6), ki se glasé: *Zakaj kateri so bili razsvetljeni, so tudi okusili nebeški dar in se vdeležili sv. Duha, okusili pa tudi dobro božjo besedo in moči prihodnjega svetá, in so odpadli; takim je nemogoče, da bi se spet ponovili k spreobrnenu, oni, kateri zopet križajo sami sebi Sina božjega in zasramujejo.* Sv. Pavel v prvi vrsti govori o odpadnikih sv. vere ter pravi, da zasramujejo in križajo Sina božjega. Razlagalci pa raztegnejo te besede na vse, kateri delajo velike grehe in pravijo, da Jezusa vnovič križajo ter njegovemu Srcu napravljajo neskončno gorjé. Če zdaj opazujemo nevidno rano, katero napravi smrtni grešnik Zveličarju, homo spoznali

1. njegovo veliko hudobijo. Vsi cerkveni učeniki, opiraje se na božje razodenje, pravijo, da je smrtni greh dejanje neizmerne hudobije; kajti vsak smrtni greh je upor minljive stvari proti neskončno mogočnemu Bogu, je zametovanje njegove svete postave in nehvaležnost gledé njegove dobrotljivosti, nad čemur žalujejo vsa nebesa. In če premislimo smrtni greh z ozirom na Zveličarja, je njega hudobija še večja. Kajti s smrtnim grehom napravi človek Srcu Jezusovemu globoko rano, in s križa doli Zveličarja lahko očita vsakemu grešniku: *Ti si ranil moje Srce* (Vis. p. 4, 9).

Ti si ranil moje srce — lahko kliče prevzetnežu, ki se ne méni za božje in človeške postave ter živi le po svoji zaslepljeni pameti. Ti si ranil moje srce — kliče lakomnežu, ki stega svoje roke krivično po tujem blagu, in s tatvino, goljufijo, sleparijo ali odrtijo premoženje svoje pomnožuje. Ti si ranil moje srce — kliče nečistniku, ki poželjivim nagnenjem svojega mesa zadostuje in v besedi ali dejanju doprinaša, kar je nesramno. Ti si ranil moje srce — kliče nevoščljivcu, ki zavida mir, lepo zastopnost in srečo svojega bližnjega. Ti si ranil moje srce — kliče nezmernežu, ki ima le jed in pijačo za svojo nalogo na tem svetu in na vse moči služi le svojemu trebuhu. Ti si ranil moje srce — kliče sovražljivcu, ki noče še malenkosti odpušiti svojemu bližnjemu in vedno misli na maščevanje ter izpodkopava z neprenehano jezo svoje življenje. Ti si ranil moje srce — kliče lenuhu, ki brez dela trati dragi čas in drugim potrebnim odvzame milodare s svojo lažjo, ki zanemarja najnavadnije molitve in božjo službo. O ti si ranil moje srce — kliče nevrednemu obhajancu, ki z neizpovedanimi in neobžalovanimi grehi pristopi k nebeški večerji. Ti si ranil moje srce — lahko očita gospodarju, očetu, materi, ki zanemarja skrb za podložne in otroke, in jim je z nespodobnimi besedami in s slabim vzgledom v spditkljej in slednjič v pogubljenje. Ti si ranil moje srce — lahko kliče hlapcu in dekli, sinu in hčeri, ki noče nič vedeti o pokorščini in čednosti, in svojim predstojnikom ter starišem z grdim življenjem dela sramoto in žalost in sebi in njim s svojo razuzdanostjo koplje prezgodnji grob. Ti si ranil moje srce — kliče vsakemu grešniku, kateri voljo božjo prelamlja in veliko krivdo nalaga svoji duši.

In to ranjenje božjega Srca — ali ni grda nehvaležnost in velika hudobija? Zoper Srce polno usmiljenja in ljubezni, zoper Srce, ki je zakladnica neskončnih blagrov, divja človek in z grehom suče sulico ter jo potisne vanj.

O, tega bi kristijan ne storil, če bi pomislil na

2. bolečino, katero vsled te rane čuti sv. Srce. Za Jezusa na križu je bilo prebodenje njegove strani brez bolečin; kajti sveto pismo pravi: *Ko so prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, je jeden vojak odprl njegovo stran* (Jan. 19, 33. 34.). Rana mu je bila šele po njegovi ločitvi zavdana in mu torej ni mogla napraviti bolečine.

A drugače je z rano, katero mu napravi grešnik. Ta rana Srce Gospodovo silno zaboli. Kajti to rano mu napravljajo lastni otroci, katere neskončno ljubi, in za katere se je skozi triintrideset let žrtvoval; njegovi lastni otroci, za katere je prestal grenko smrt; njegovi otroci, katere z milostmi in dobrotami dan na dan obsipava, katere varuje in blagoslavlja, ter jih hoče kdaj imeti krog sebe pri nebeški pojedini. Pač se lahko s psalmistom (54. 13—16) pritoži: *Če bi me bil preklinjal moj sovražnik, bi bil prenašal; in ko bi bil on, ki me sovraži, veliko zoper mene govoril, bi se bil kje skrtil pred njim. Ali ti, človek . . . moj znanec . . . ki si z menoj sladkosti vžival . . . ali ti, moj otrok, ki sem te v srcu nosil, kateremu sem skrivnosti odkril; ti, moj otrok, za katerega sem zadnjo kapljico krvi daroval, da me ti raniš, to je silno gorjé in bolešt. Res, da zdaj božje Srce Jezusovo, poveličano v nebeški slavi, več ne čuti bolečin, ali mi govorimo po človeško, in zato smemo s sv. učeniki reči, da greh Srce Zveličarjevo z žalostjo in boleštjo navdaja. Saj se je Gospod sam pritožil proti blaženi Marjeti Alakok, da ljudje z mnogimi in težkimi grehi kakor s sulicami prebadajo njegovo Srce in mu napravljajo največjo žalost.*

Naj torej premišljujemo vidno ali pa nevidno rano Jezusovega Srca, vselej se spominjamo dokaj lepih, pa tudi pretresljivih naukov, ki pa ne smejo ostati pri nas brez upliva in brez trdnega sklepa. V svojem srcu torej sklenimo danes, da ne bomo več zanaprej raniili Jezusovega najboljšega Srca z greh̄ ter mu prizadejali žalosti in bolečine. Prosimi ga hočemo danes za odpuščanje vseh razžaljenj in onečastenj, katera so mu prizadejali ubogi grešniki, sosebnó v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Vdeleževati se hočemo zanaprej z večjo vnemo obilnih milostij, ki nam izvirajo iz odprte strani.

O sladko Srce Jezusovo, rani tudi ti naša uboga srca s pravo žalostjo nad grehi, užgi naša srca z ognjem svoje ljubezni in ne pripusti, da bi ti še kdaj nezvesta postala. Vsak udarec našega srca naj odslej odmeva: *Ljubljeno bodi povsod presveto Srce Jezusovo. Amen.*

Ant. Žlogar.

2. Veselje Jezusovega presvetega Srca nad spokorniki.

Veselite se z menoj, ker sem našel svojo izgubljeno ovco. Luk. 15, 6.

Komu je bolj častitati, ali nebeškemu Pastirju, ki je našel izgubljeno ovco, ali najdeni ovci? Človek bi mislil, da je več pridobila ovca, kakor Pastir. Ali je mar nebeški Pastir izgubil z izgubljeno ovco kaj na svoji moči, ali na svojem veličastvu, ali na svoji večni blaženosti? Pač ničesar od tega. Saj je on sam v sebi od vekomaj dovolj srečen; zato mu poje psalmist (15, 2.): *Moj Bog si ti, ter mojega blaga ne potrebuješ*. Brez človeka je Bog vekomaj blažen. In ko bi ves svet poginil, škodovalo bi to Bogu tako malo, kakor takrat, ko se mu je izneveril tretji del angeljev. Kako pa je nasproti nesrečna ovca brez nebeškega Pastirja! Brez varuha je, brez dobre paše, brez prave družbe, brez varnosti pred volkom. Vse dobrote pa zopet dobi, ko je najdena. Ali mar po vsem tem ni bolj častitati najdeni ovci, kakor Pastirju, ki jo je iskal in našel? Toda v današnjem evangeliju nas pozivlja nebeški Pastir: *Veselite se z menoj, ker sem našel svojo izgubljeno ovco*. Zakaj pa to? Zakaj Jezus, — da govorim brez podobe, — bolj sebe šteje srečnega, kot pa grešnika, ki ga je iskal ter našel? Ali vam je neznana ta skrivnost? Odkrijem vam jo jaz ter rečem: »Zato je Jezusovo Srce tako veselo in srečno, ker ima vse veselje v spreobrnjenih grešnikih; te ljubi, te čisla, teh išče, s temi občuje prijateljski. In danes, v osmini praznika Jezusovega presvetega Srca, vam govorim o veselju Jezusovega Srca nad spokorniki v proslavo neskončno usmiljenega božjega Srca.

Učeni bogoslovci in cerkveni učenički so se svoje dni prepirali, ali bi bil Gospod Jezus prišel iz nebes, ko bi Adam ne bil grešil. Sv. Tomaž Akv. in za njim sv. Bonaventura zanikujeta to, ker je tudi bolj prikladno naši sv. veri, katera se je v nicejskem zboru izjavila o Kristusu, da je *zaradi nas ljudij in zavoljo našega zveličanja stopil iz nebes*. Opira pa se vse to na besede samega Jezusa: *Sin človekov je namreč prišel iskat in zveličat, kar je bilo izgubljenega* (Luk. 19, 10.). Za njim je učil tako tudi sv. Pavel: *Resničen nauk je in vsega sprejetja vreden, da je Kristus Jezus prišel na ta svet grešnike zveličat* (I. Tim. 1, 15.). Zato tako milo pravi, da je našel svojo izgubljeno ovco, tisto, ki je bila prav njegova, in zaradi katere je prišel na svet. Božji Odrešenik je pokazal dejanjski, da je prišel

iskat svoje izgubljene ovce, ko je v jaslicah ležeč sklical k sebi judovske pastirje, torej grešnike, in modre z jutrovega, ki so potem dalje oznanovali rojstvo Odrešenikovo. Od tistega časa, to je, od hlevca pa skozi vse življenje in posebno zadnja tri leta, kje, vprašam, je Jezus najrajše bival? Ali ne pri grešnikih? Premnogo je ozdravil bolnikov, razsvetlil slepih, vzdignil hromih, očistil gobovih, oprostil obsedenih, ozdravil božjastnih; gluhim je dal, da so slišali, mutastim, da so govorili, več mrtvih je k življenju obudil. Toda ne ti čudežno ozdravljeni, ne kananejska žena, ne Lazar, ne mladenič iz Najma, niso potem hodili za njim kot žive priče božje vsemogočnosti, ampak bivši grešniki Magdalena, Cahej, Matevž, da bi pokazal svetu, da so ti njegov zaklad, in da ga bolj povzdigujejo spreobrnjeni grešniki, kakor ga slavé drugi čudeži. Ko se je Kristus bližal Betaniji, da obudi Lazarja, teče mu nedolžna Marta naproti, spokornico Marijo Magdaleno pa dá, kakor razlaga sv. Avguštín, po njej poklicati: *Učenik je tukaj in te kliče* (Jan. 11, 28.). Ne tajim sicer, da so bili med družabniki Kristusovimi tudi nedolžni, kakor sv. Janez in drugi, toda trdim ravno tako, da je Kristus kazal do spokornikov več zaupanja in jih bolj čislal ter imel več veselja nad njimi, kot nad nedolžnimi. Le poglejmo v sv. evangelij.

a) Da je Kristus imel večje zaupanje nasproti spokornikom, priča nam zgodba sv. Petra. On pri zadnji večerji ni upal vprašati Učenika, kdo ga bo izdal, ampak je izvedel po sv. Janezu. Po vstajenju Gospodovem pa je tisti Peter srčno in zaupno vprašal Kristusa, kako prihodnost ima sv. Janez, rekoč: *Gospod, kaj pa ta?* (Jan. 21, 21.). Kako da je zdaj Peter bil toliko bolj pogumen? Zakaj se je zdaj naravnost upal vprašati Jezusa, poprej pa ne? Gotovo zaradi pokore, storjene po trojni zatajitvi. Sv. Janez Zlat. pravi naravnost: »Peter je po zatajitvi in po pokori pokazal, da ima zdaj večje zaupanje.«

b) Pa rekel sem, da je Jezusovo presveto Srce tudi bolj čislalo spokornike, kakor nedolžne. Zopet kličem sv. Petra na pričo. Nebeški Učenik mu je napovedal hud padeč: *Resnično ti povem, da to noč, preden petelin dvakrat zapoje, me boš trikrat zatajil* (Mat. 26, 34.). Videl je najprej njegov odpad, videl, da ga bo trikrat zatajil, in vendar ga je postavil poglavarja apostolov. Rekel mu je celó: *In ti, kadar se boš nekdanj spreobrnil, potrdi svoje brate* (Luk. 22, 32.). Kdo je v stanu to umeti, da Kristus postavi sv. Petra drugim za poglavarja, ki naj bi jih potrjeval, ko poprej sam sebe ni mogel vladati? Kako naj bi zdaj vladal ter skrbel za cerkev

božjo? (I. Tim. 3, 5.) Ali bi mar za tako službo ne bil bolj pripraven sv. Janez, nedolžni, verni, ljubljeni apostol? Zakaj ne tako? Zato, ker Jezusovo Srce bolj čisla spokorno ljubezen, kot nedolžnost. Sv. Janez Zlat. zopet pravi: »Višja stopinja se podeli jokajočemu Petru, kakor se je bila zatajivšemu Kristusa odvezela.«

Da božje Srce Jezusovo bolj čisla spokornike, kakor nedolžne, o tem so bili nedolžni sami prepričani. Zato so puščali sami spokornike bližje k Jezusu. Tako n. pr. se je zgodilo v jutru Kristusovega vstajenja. Sv. Peter in Janez tečeta k grobu na sporočilo Marije Magdalene, da je grob prazen. Sv. Janez preteče Petra in pride prvi k grobu, vendar pa pusti poprej Petra vstopiti v grob (Jan. 20.).

c) In, da sklepam iz vsega tega na veselje, katero ima Jezusovo presveto Srce nad spreobrnjenim grešnikom, navedem vam še, kaj pravi sv. Janez Zlat. v tem oziru o trpljenju Kristusovem. Ko je božji Sin na vrtu Getzemani potil krvavi pot, glejte, prinesel mu je božji poslanec krepilno tolažbo iz nebes. Nasproti pa, ko je visel na sv. križu do skrajne meje zmučen na telesu in na duši, ves ranjen, do cela zapuščen, tedaj ni od nebeškega Očeta prejel naravnost nikake tolažbe. Zakaj? Zato, pravi omenjeni cerkveni Učenik, ker je bilo božje Srce Jezusovo na vrtu brez vsake tolažbe, poslal mu jo je tedaj nebeški Oče; na sv. križu pa ni bil čisto brez tolažbe, zakaj imel je skesanega razbojnika poleg sebe; torej angelja ni potreboval. Oj, dobri Bog! Torej razbojnik ti nadomestuje angelja! In, kar je še čudniše, tega obdari še višje, kot svoje apostole in učence. Zakaj razbojnik mu ni bil samo sodrug v smrti, ampak hotel ga je imeti s seboj tudi prav kmalu v rajski slavi. Nekoliko pred svojim trpljenjem je rekel Jezus apostolu Petru: *Kamor jaz grem, zdaj ne moreš za menoj iti; potlej pa pojdeš za menoj* (Jan. 13, 36.). Nasproti pa je rekel umirajoči Zveličar desnemu razbojniku: *Resnično, ti povem, danes boš z menoj v raji* (Luk. 23, 43.). Glejte, razbojnikovo dušo hoče Jezus imeti še tisti dan pri sebi, sv. Petra pa še le pozneje.

Tako Jezusovo presveto Srce ljubi, tako čisla spokorne grešnike, tako se raduje nad popolno spreobrnjenimi grešniki!

»Če je pa temu tako, kakoršna je bila danes pridiga«, utegnil bi zdaj kak lahkoživ predrznež reči, »je pa ravno prav, da sem tudi jaz grešnik, ker sem v številu onih, katere Kristus ljubi in čisla ter se jih veseli.« Oh, kristijan, taka misel, tako govorjenje bi

bilo pregrozno in naravnost pogubno. Ali nisi slišal, da Jezusovo presveto Srce ljubi samo grešnike, ki so se spreobrnili; torej niso več grešniki, ampak spokorniki? Zato se ti je treba greha na vso moč izogibati ter skrbeti za pravo pokoro. Božje Srce se ne veseli nad izgubljeno ovco, ampak nad najdeno. Saj ni rekel Jezus: Veselite se z menoj, ker sem izgubil ovce, ampak rekel je po besedah današnjega evangelija: *Veselite se z menoj, ker sem našel svojo izgubljeno ovco.*

Pri ljubezni dobrega Pastirja, pri ljubezni Jezusovega plametečega srca vas torej prosim in zarotim, da se tudi vi vsi prizadevate biti najdene ovce božjega Zveličarja. On vzame tako najdeno ovco na svoje rame ter jo pokaže svojim angeljem in vsem zveličanim duhovom, rekoč: *Veselite se z menoj, ker sem našel svojo izgubljeno ovco.* Našel sem jo, da jo rešim pred peklenkim volkom, našel sem jo, da jo vodim na najboljšo pašo božje milosti in nebeške tolažbe, našel sem jo, da jo pripeljem v nebeški ovčnjak ter ondi vekomaj osrečujem. Amen.

Val. Bernik.

Praznik sv. apostolov Petra in Pavla.

Vera in ljubezen sv. Petra.

Ti si Peter in na to skalo bom zidal svojo cerkev. Mat. 16, 18.

Tje doli v večno mesto, v starodavni Rim, mi danes uhajajo misli in želje. Pred duha pa mi stopa slavnost, ki se danes razvija z vso sijajnostjo v cerkvi sv. Petra. Že na jutro se je sešlo na tisoče preprostega ljudstva. Okoličani so prišli počastit grob prvaka apostolskega. Ves dan prihajajo in odhajajo pobožni romarji. Ogledujejo si bronasto podobo apostolskega očaka, ki je danes posebno bogato okrašena ter ogrnena z dragocenim plaščem; na glavi pa nosi z dragimi kameni bogato obsejano tijaro. Pobožno poljubijo slednjič nogó, ki se je ogladila tekom časa od samega poljubovanja vernikov, potem pa gredó više gori pred okinčani in razsvetljeni grob svetega Petra, ter iz vročega srca vroče prošnje pošiljajo k nebu vzdihujoč: Sancte Petre, ora pro nobis! Sveti Peter, prosi za nas! — Popoludne pa je slovesnost po zunanje še sijajnejša. Na stotine duhovnov, več škofov s kardinal-vikarjem na čelu se zbere ondi k večernicam. Na dveh krajih je oder postavljen za pevce in godbo; veličastno

se razlegajo glasovi po največi cerkvi, toda naj si je pevcev tudi dvesto — kolikor jih je navadno — njih glas se zgubi po teh velikanskih prostorih. Le ob koncu slavnosti, ko se najmočneje oglasi godba, in pevci na vse grlo kličejo: *o felix Roma, o srečni Rim, ki dveh glavarjev slavna kri te porosila je. Jedino mesto, ti s krvjo svetnikov teh rudeče barvano, si lepše od lepot vesoljnega sveta* (Cf. Hymn. ad Vesp. Festi); — takrat torej, ko se poje ta pesem, glasovi nekako prešinejo vso cerkev in vsi navzoči se strnejo v to željo in vsakteremu kipi iz pobožnega srca molitev v čast prvaku apostolskemu. In tje doli, dragi moji, tudi meni danes teži srcé. Rad bi tudi jaz pokleknil na posvečeni kraj groba sv. Petra, rad bi tudi jaz pomolil v svojem in vašem imenu: sveti Peter, prosi za nas in za našo domovino! Potrdi nas v veri, ogrej nas v ljubezni božji, da nam kdaj po pravici odpreš vrata v nebeške lepotije. — Toda ni vsem dano vdeleževati se tako sijajnih slavnostij. Vsem pa je dolžnost praznovati današnji praznik tako, da nam bode v dušni prid. Zatorej se spomnimo na tem svetem kraju današnjega godovnjaka, kateri je že na zemlji dosegel toliko čast ter sprejel toliko oblast, da karkoli je zavezal na zemlji, je bilo zavezano tudi v nebesih, in karkoli je razvezal na zemlji, je bilo razvezano tudi v nebesih. Toda ne precej, šele po marsikaterih skušnjah je Gospod Petru dodelil to posebno čast prvaštva. Ko je očitno spoznal Peter, da je Kristus Sin živega Boga, mu je Zveličar obljubil, da postane poglavar, skala njegovi cerkvi. In ko mu je Peter trikrat zagotovil svojo ljubezen, izročil mu je Kristus oblast nad jagnjeti in ovčami, nad verniki in škofi. Prej torej se je morala skazati vera Petrova in ljubezen njegova, potem je prejel čast in oblast od Kristusa. Pa tudi od nas zahteva Zveličar to dvoje. *Kdor ne veruje* — pravi — *bo pogubljen*. In apostol pristavlja: *Kdor ne ljubi, ostane v smrti*. Lože pa nam bo utrditi svojo vero in ogreti se v ljubezni božji, ako se ozremo na vzgled, kakoršnega nam podaja današnji praznik. In menim, da ne moremo lepše proslaviti svetnika našega, nego če si ga postavimo kot zrcalo pred svoje dušno oko, ter v premišljevanju njegove vere in njegove ljubezni spoznavamo slabost našo v teh čednostih. — Vero in ljubezen sv. Petra vam hočem pokazati v današnjem govoru! Ti pa, prvak izmed apostolov, in pa »nebeških vrat ključar«, bodi nam priprošnik ob tem času, da po tvoji trdni veri uravnamo svojo slabo vero, in da po tvoji goreči ljubezni ogrejemo svoja srca za to, kar je Kristusovega.

I. Čudno se bo morda zdelo kateremu izmed vas, dragi poslušalci! da sem privzel v današnje premišljevanje te dve čednosti. Nekateri bodo morda celo sami pri sebi mislili, nikoli nismo kaj takega slišali: Pavel je apostol vere, in Janez je apostol ljubezni — ne pa Peter, ki je celó Jezusa zatajil. — In vendar, ko vam razgrnem življenje in delovanje sv. Petra, boste spoznali, kako junaško je prav sv. Peter gojil vero in ljubezen. Le oglejmo si ga v življenju. Tam ob galilejskem morju vesljata dva moža ter lovita ribe. Kristus pride ob obali, zagleda ju in jima pravi: *Pojdita za menoj, in naredil bom, da bosta lovca ljudi.* Ona pa precej popustita mreže, in odideta za njim.

Verjela sta njegovi besedi, in nista se več ločila od njega. Na to velikodušno vero se Peter kasneje sam sklicuje, rekoč: *Glej, mi smo zapustili vse in smo šli za teboj; kaj bo torej nam?* — Vprašam vas, koliko jih bodele našli, da bi bili pripravljeni za svoje vere voljo zapustiti domovino, očeta, mater, ženo, brate, sestre, da, celó za svojo vero življenje dati? In Peter je vse to storil. Oj kolika razlika med velikodušno vero njegovo in med našo slabostjo, kateri vera pravimo! Dandanes se sicer mnogo govori o veri, malo pa stori za vero. Kdo je še pripravljen radi vere kaj zapustiti? Kdo kaj trpeti? V naših krajih hočejo nekateri, da vera bodi le nekako notranje čutilo, ki se skrbno skrivaj pred zunanjim svetom; vera bodi le nekaka suknja, katero danes imam, jutri pa, če mi je prevročja, jo odložim ali jo zamenim z drugo. Vera bodi le neko zdravilo, ki človeku olajšuj vest v zadnjih trenutkih življenja. Vera bodi le neko strašilo za preproste ljudi, omikanim ni treba vere, ki si znajo že pomagati s svojim razumom in duševnimi zmožnostmi; vera bodi za kmeta in berača, gospod in bogatin lahko brez nje shajata. Take vere najdete mnogo med ljudmi. A take vere nas Bog varuj! To ni vera Kristusova. On je naročil svojim apostolom: *Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.* Le kdor vse veruje, kar je Kristus učil, kar so apostoli oznanovali in kar uči sveta katoliška cerkev, bo zveličan. Oj sveti Peter, potrdi nas v veri!

To noč se bodele še vi vsi nad menoj pohujšali. Tako je govoril Jezus pri zadnji večerji. In kdo je bolj odločen braniti čast apostolov, kdo bolj pripravljen zoperstaviti se vsem nevarnostim, kakor Peter? *In če se tudi vsi nad teboj pohujšajo, jaz se ne bom pohujšal. In če bi bilo treba tudi umreti s teboj, ne bom te zatajil.* — To je odločna beseda. In dasi vemo, da je Petra slabost premagala in je pozneje pozabil dane obljube, vendar ne smemo zabiti,

da je govoril te besede z vso odločnostjo, brez vse hinavščine, od srca. Kje pa jih dandanes najdete, ki bi *brez strahu* spoznavali svoje versko prepričanje? Kristjani! Današnji časi nam kažejo mnogo ljudij, pa malo môž. Tistih pogrešamo, ki bi odločno povdarjali svojo vero, ne mené se za to, kaj ljudje porečejo. Kaj ljudje porečejo? Ne po ljudeh, po Kristusu se nam je ravnati. Kristus je včeraj in danes in na veke ravno tisti; ljudje in njih nazori pa se menjajo, kakor obleka. In ali je vredno, da se oziram vedno, kaj ljudje porekó, ko vendar vem, da me ljudje sodili ne bodo za večnost. Proč torej z neodločnostjo! Kar si, kristijan moj, pokaži odločno! Naj se smejejo tvoji veri, naj se posmehujejo tvojim molitvam, naj te pikajo radi tvojega poštenega vedenja — ti bodi prepričan o resnici besedij sv. Petra: *Boga je treba bolj slušati, ko ljudi*. In vprašaj jih: kaj je lažje: Bogu služiti ali njegove zapovedi popustiti, moliti ali kleti, zmeren biti ali nezmeren, prijazen ali sovražen, pobožen ali posveten? In če ti bolj služiš Bogu, kakor ljudem, je-li to sramota? Pri Bogu je plačilo, pri Bogu tudi večna kazen.

Še jeden dogodek iz sv. evangelija naj vam navedem, ki določno kaže Petrovo vero. Bilo je o priliki, ko je Kristus obljubil dati apostolom sveto Rešnje Telo. Ljudstvo ga ni umelo, vse zapušča shodnico, kjer je govoril, ostali so le še apostoli. Tedaj se obrne Kristus k njim ter jim pravi: *Hočete-li tudi vi zapustiti me?* In v tem hipu izpregovori Peter: *Gospod, kam hočemo iti, ti sam imaš besede večnega življenja!* Javno, brez vseh okolišev, ne gledé na ljudstvo, ki odhaja, izpregovori Peter in potrdi vero svojo v Jezusa. Taki bodimo tudi mi! Bodisi, da smo v cerkvi ali na ulici, doma ali na izprehodu, v hiši ali v družbi — povsod smo katoliški kristijani. Povsod pa se moramo tudi take kazati. Kaj pa pravi Zveličar? *Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom nebeškim, in kdor me zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.*

In prav sv. Peter, — tako vas čujem ugovarjati — ni spoznal svojega učenika pred ljudmi, trikrat ga je zatajil. Kdor pa ima tako slabo vero, da na večer obeta svojemu učeniku vse, še tisti večer pa ga zataji, on ne more biti vzgled trdne vere. Ni brez pomena tako modrovanje, vendar pa je brez pravega vzroka. Kdo bi si upal trditi, da Peter ni imel vere v Jezusa? Peter ni zatajil Jezusa zaradi slabe vere v Njega, le predrzno zaupanje v lastno moč ga je pokopalo. Drugi učenci so bežali ter se poskrili, Peter

pa, zanašaje se preveč na svojo moč in ne oziraje se na opomin Jezusov, gre v hišo velikega duhovna, ter se ondi — spozabi. Tudi to nam bodi pravilo za našo vero. Vera, dragi moji! je posebna milost božja, je veliki dar božji. Ne zanašajmo se torej na svoje lastno prepričanje, na trdnost svoje vere, marveč prosimo Boga, da nam okrepčuje vero, da nas potrjuje bolj in bolj v resnicah svojih; kakor kananejska žena vzdihujmo: *verujem, o Bog, podpiraj mojo vero!*

In če si tudi ti tako nesrečen bil ter zatajil Jezusa v življenju — z vsakim grehom namreč zatajimo Jezusa, — posnemaj Petra. Vstal je, in sicer vstal je v hitri, ostri, stanovitni pokori. Iz pokore Petrove spoznamo, kako velika krivica je, zatajiti Jezusa. Vse svoje življenje se pokori Peter za svoj greh, dasi mu je Kristus z milim pogledom hitro odpustil. Objokuje to pregreho celo življenje, tako da se mu napravijo jamice po obrazu od premnogih solzâ, ki jih v zadoščenje za svoj greh pretaka. In vendar! Ako pomislimo, da je Peter ves ostrašen, boječ se, da ga ne bi prijeli in posadili takoj na zatožno klop, nepremišljeno zatajil svojega učenika — kakošna kazen pa bode zadela nas, ali kakošna pokora čaka nas, ki smo premišljeno, popolno prostovoljno, in tako pogosto zatajili z grehi Zveličarja. Ne preostaje nam družega, nego vzdihovati s cestninarjem: *Bog bodi milostljiv meni ubogemu grešniku.*

II. Oglejmo si še ljubezen Petrovo do Jezusa. — Po Kristusovem vstajenju je bilo. Več učencev je ribarilo po genezareškem jezeru. Toda tisto noč niso nič vjeli. Ko je pa že jutro napočilo, stal je Jezus na bregu, ali učenci niso vedeli, da je Jezus. Na njegovo besedo vržejo mrežo, ter vjamejo veliko rib, sto in triinpetdeset. Na to so na obrežju obedovali. A ko so poobedovali, reče Jezus Simonu Petru: Simon, Jonov sin, ljubiš li me bolj, nego oni? Odgovori mu: Dâ, Gospod! ti veš, da te ljubim. Jezus mu odgovori: Pasi moja jagnjeta. Reče mu drugič: Simon, Jonov sin, ali me ljubiš? Odgovori mu: Dâ, Gospod! ti veš, da te ljubim. Veli mu: Pasi moja jagnjeta. Reče mu v tretje: Simon, Jonov sin, ali me ljubiš? Peter postane žalosten, da mu je v tretje rekel: Ali me ljubiš? in reče mu: Gospod! ti vse veš; ti veš, da te ljubim. Veli mu Jezus: Pasi moje ovce.

In kar je spoznal, kar je obljubil svojemu Učeniku, to je tudi spolnil. Le zasledujmo ga po njegovih apostolskih potih, in spoznali bomo njegovo delavno, gorečo ljubezen do Kristusa.

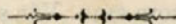
Na binkoštni praznik stopi mej ljudstvo ter govori toli navdušeno, toli prepričevalno, da se jih še tisti dan dá krstiti tri tisoč. Kasneje govori o ljubezni do Jezusa Kristusa v templju pred velikim zborom; se dá rajše šibati, v ječo vreči in v težko železje vkovati, kakor da bi jenjal oznanovati Kristusa. V Samarijo gré in nadalje v Sirijo in od ondod v središče tedanjega svetá, v Rim. V njegovem srcu gorí ogenj ljubezni Kristusove, ki vedno kipí in ne neha ljudstva vžigati v ljubezni do Kristusa. Kakor sveti Pavel mogel je reči tudi Peter o vseh svojih apostolskih potovanjih: *Charitas Christi urget nos*. Toliko želim, da bi vsi ljudjé Jezusa ljubili, da mi ni možno ostati na enem kraju, po širnem svetu moram, od mesta do sela hitim, po suhem in po morju oznanjujem veselo oznanilo našega odrešenja iz ljubezni do Jezusa Kristusa; ljubezen Kristusova me priganja. Pač res! Kdo bi hotel prepotovati vse svoje življenje v nevarnostih od vod, v nevarnostih od razbojnikov, v nevarnostih od rodovine, v nevarnostih od paganov, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v puščavi, v nevarnostih na morju, v nevarnostih med krivimi brati (Cfr. II. Kor. 11, 26), in vse to brez časti, brez dobička, brez vsake časne koristi? *Charitas Christi urget nos* — Ljubezen Kristusova nas priganja. In ako hočeš, kristijan moj! občudovati junašk o ljubezen Petrovo, stopi z menoj v duhu tje doli v večno mesto. Stopi doli v vlažno temnico, katero danes pridno pohajajo verniki. Pojdi najprej po ozkih stopnicah navzdol, bolj in bolj se ti mora okó privaditi brleče luči, ki razsvetljuje ta odurni kraj; solnčna svetloba sem ne seže. Globoko notri pod kapitolinskim hribom smo. Vže sva pri studencu, o katerem trdi pobožno izročilo, da je izbruhnil takrat, ko je hotel sv. Peter krstiti svoja ječarja Procesa in Martinijana, pa vode ni bilo blizu. Ali poglejva še skozi odprtino na sredi tja doli v globoko votlino, kamor so pod Neronom metali državi nevarne hudodelce. Glej kristijan predragi! to je mamertinska ječa, tu je sv. Peter vzdihoval pred smrtjo. Redkokdaj je kdo prost izstopil iz teh vlažnih prostorov, in čuditi se moramo, da je utrujenega Petra živega ohranila ta zaduhla temnica. Ali da vidiva, kako slednjič junaški pečat pritisne na spričevalo svojega ljubeznipolnega življenja, kako se ravna po besedi svojega Učenika, ki pravi, da večje ljubezni ni, kakor če kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje — spremiva svetega oznanovalca še na nasprotni grič Janiculus. Tam ga na križ privežejo, z glavo navzdol obrnenega, prosečega zadnjega blagoslova svoji čredi. In ti, potrdi svoje brate! Tako mu je naročal Zveličar,

to nalogo spolnuje v zadnjih trenutkih življenja. Raztegnil je svoje roke; opasan je s križem in tako dopolnuje življenja svojega nalogo, kakor mu je prerokoval Zveličar. Kristijani! To je ljubezen, junaška ljubezen, ki vse pretrpi, velikodušna ljubezen, ki vse prenese.

Kaj hočemo še pristaviti tem besedam? Ali naj sprašujemo svojo vest, ali naj premišljujemo, kako smo doslej posnemali prvaka apostolov, kako smo po njegovem vzgledu doslej gojili božjo čednost vere in ljubezni? Prav gotovo, to je naša dolžnost. Kaj bi nam sicer hasnili prazniki najlepši, če pa od njih nimamo nikakšne dušne koristi?

Roko torej na srce, preljubi prijatelj, in vprašanje na jezik: kakšna je moja vera, ali je delavna, velikodušna, odločna, očitna? Kako si prizadevam svojo vero v dejanju kazati, ko vendar vem, da vera brez dobrih del je mrtva? In kakšna je naša ljubezen? goreča — za čast božjo, potrpežljiva — v nadlogah in težavah, junaška — pripravljena vse tudi smrt pretrpeti, kakor Boga žaliti? In če morda vest pravi, da si komaj na pol pota, tedaj pa poklekni na tem svetem kraju in prosi pomoči svoji slabosti tistega, ki je trdno vero in gorečo ljubezen sprejel naravnost od Jezusa Kristusa. Nebeških vrat ključar imenuje se sveti Peter. Le tistim jih odpira, ki so njegovega duha, njegovega srca. Posnemajmo torej v življenju njegovo vero in ljubezen, da bomo tudi v nebesih ž njim združeni v večnem uživanju neskončne ljubezni božje. Amen.

Dr. A. Karlin.

Pogled na slovstvo.

A.

1. Pomladni glasi posvečeni slovenski mladini. S štirimi slikami. 7. zvezek. Uredil in založil Evgen Lampe. V Ljubljani, 1897. — Naše mladinsko slovstvo se zadnja leta prav veselo razcvita. Posebej se pa še vsako pomlad razveselimo priljubljenih »Pomladnih glasov«, ki jih slovenski bogoslovci leto za letom prirejajo za piruhe ljubljene naši deci. Ako je lanski zvezek s posebnim veseljem čitala že nekoliko odrasla mladina, prija zaradi mnogovrstne vsebine letošnji zvezek posebno manjšim učencem in učenkam. S kolikim zanimanjem beró — kakor smo sami videli — res dovršeno povest »Janoš«. Kako jih mika množica raznovrstnih drugih spisov, ljubkih pesmic in prijetnih črtic ali povestic! Zelo nam je tudi všeč spis »Mladi zvezdoznanci«, ki prav v poljudni obliki zanimivo opisuje zvezdoznanstvo. Takega berila želimo mladini še več. Posebno pa se nam priporočajo »Pomladni glasi« s tem, da so vsi spisi res blažilni in

vzbujajo mladini najplemenitejše čute. To nam je pa merilo pri presojevanju mladinskih knjig. Vsak vzgojitelj sme popolnoma brez skrbi dati v roke mladini vse zvezke »Pomladnih glasov«; dobé se razven prvega še vsi broširani po 30 kr., v pol platno vezani po 40 kr., v celo platno vezani 55 kr., krasno vezani 90 kr., po pošti 5 kr. več. Naročajo se v ljubljanskem semenišču ali pa v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Katoliška tiskarna jim leto za letom oskrbljuje bolj prikupljivo in vablivo vnanjo obliko, tako, da so kar najprimernejše darilo otrokom ob raznih priložnostih.

2. Povjest župa i crkava zagrebačkih. Napisao Janko Barle. I. Župa sv. Marka (Pretiskano iz „Obzora“). Dionička tiskara u Zagrebu. 1896. 8°, str. 105. — Pisatelj te knjižice je dobro znan tudi v slovenskem slovstvu. Bavi se, delujoč med Hrvati, mnogo tudi s hrvaško cerkveno zgodovino. Priobčil je že nekaj tudi za Slovence zanimivih člankov v „Katoliškem listu“. Pričujoči zgodovinski spis je sestavljen na podlagi Iv. Tkalčičevega dela „Povjestni spomenici slob. i kralj. grada Zagreba“, ter po raznih tiskanih in netiskanih virih. V prvi polovici opisuje natančno župno cerkev sv. Marka, potem navaja vse znane župnike in druge tu službujoče duhovnike. Konečno poroča o cerkvenih bratovščinah in cehih, ki so imeli tukaj svoje središče. V drugem delu pa popisuje posamne podružne cerkve in kapele ter njih znamenitosti.

S pričujočim zvezkom se je začelo obširno, velevažno zgodovinsko delo, ki obeta biti Hrvatom to, kar je Kranjcem „Zgodovina farā ljubljanske škofije“. Prvi zvezek je pisan jako poljudno, v lepi hrvaščini. Vendar pa se nam zdi, da je za tako ugledno cerkev, kakoršna je sv. Marka, ta spis presuhoparen. Navaja sicer mnoge zgodovinske podatke in popisuje natančno vse zanimive reči, a v kulturnem pogledu bi želeli zanimivejšega opisovanja. Le trinajsto poglavje prvega dela popisuje neki star običaj o procesijah. Jako mikavno bi bilo čitati, kako je bilo življenje v tej župi v raznih dobah, koliko je ta cerkev vplivala v svojem okvirju na kulturni razvoj Hrvatov itd., saj ima skoro vsak kraj, vsaka župa svoje posebnosti, zlasti v verskih običajih; posebno o bratovščinah in o cehih bi se dalo kaj več povedati.

Vsak začetek je težak, zlasti pa še pri takem podjetju. Hrvatje so z veseljem pozdravili to delo. Upati smemo, da g. pisatelj vzbudi med stanovskimi tovariši mnogo posnemalcev.

J. B—š.

B.

1. Die Sacramentalen der katholischen Kirche. In ihrer Eigenart beleuchtet von Dr. Franz Schmid, Domcapitular und Professor der Theologie. Mit Approbation des hochwürdigsten Fürstbischofs von Brixen. Brixen. Verlag der Buchhandlung des kath.-polit. Pressvereines. 1896. 8°. Str. 274. Cena 1:50. — Delo pisatelja, ki je znan kot izvrsten dogmatik, razklada najprej pojem zakramentalov, nadalje učinke, potem razdelitev in posamezne zakramentale posebej, na to postavljenje ali ustanovljenje zakramentalov, vrednost in snov zakramentalov, način, kako delujejo zakramentali sploh in vsak posebej, naposled o delivu in prejemniku zakramentalov. Znana je Probst-ova knjiga: Kirchliche Benedictionen und ihre Verwaltung (Tübingen, 1857.); njena snov je deloma tudi snov Schmidovega dela. Toda Schmid ima ves drug namen in tudi obširnejšo podlago in tvarino kakor Probst, zakaj ta ne obdeluje eksorcizmov in se ozira le na cerkvena blagoslovila. Zato je pa bilo Schmidovo delo prav potrebno v bogo-

slovnem slovstvu. Seveda nam opisuje tudi tiste zakramentale, ki jih ne deli cerkev sama, kakor znamenje križa i. dr. To delo torej prav toplo priporočamo duhovnim bratom, da bodo bolje razumeli in prav opravljali ta znameniti del svoje službe.

2. **Regeln für den Vortrag des gregorianischen Choral.** Zusammen- gestellt von Chr. Krabbel, Repetent am Erzbischöfl. Collegium Albertinum zu Bonn. Zweite Auflage. Bonn. Verlag von Henry. 1897. 8°. Str. 14. Cena 18 kr. Knjižica je za pevce jako potrebna in koristna.

3. **Die Verehrung und Anbetung des allerheiligsten Sakramentes des Altares,** Geschichtlich dargestellt von Dr. Theol. Jakob Hoffmann, Professor und Religionslehrer am kgl. Luitpold-Gymnasium in München. Mit Approbation des erzbischöfl. Ordinariates München und Freising. Kempten. Verlag der Josef Kösel'schen Buchhandlung. 1897. 8°. Str. 293. Cena 1.80. — Silno lepo tvarino obdeluje ta knjiga: dokaz, da je sv. cerkev v vseh časih in krajih molila sveto Rešnje Telo. Ob enem tudi kaže, kakšno je bilo to čiščenje, kakšen namen mu je bil in kateri je njega pravi predmet. Častilcem sv. Rešnjega Telesa knjigo toplo priporočamo.

4. **Die substanziale Form und der Begriff der Seele bei Aristoteles.** Von Dr. E. Rolfes. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1896. 8°. Str. 144. Cena 1.92. — Jako težavno metafizično in zgodovinsko vprašanje se tu razpravlja. Naš pisatelj je dobro znan preiskovalec Aristotelove psihologije; tu razklada po Aristotelu substancijalno formo in na tej podlagi človeško dušo. Kjer nahaja v stvari in pri Aristotelu težave, ozira se na skolastiko, sv. Tomaža, in kaže, kako se dadó razložiti one težave. Tako je ta knjiga dragocen donesek k psihologiji in pojasnilo peripatitičnih metafizičnih nauk.

5. **Entwurf einer Ästhetik der Natur und Kunst.** Von Dr. Anton KIRSTEIN, Professor der Philosophie am bischöflichen Priesterseminar in Mainz. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1896. 8°. Str. 324. Cena 2 gld. 88 kr., eleg. vez. 3 gld. 48 kr. — Pisatelj ni namerjal spisati popolne estetike, podal je samo glavne, splošne in posebne nauke o lepoti v prirodi in umetnosti. Obdelovanje tvarine je vseskozi lahko umevno; pisatelj ne podaja v prvi vrsti težavnih in zapletenih dokazov, marveč večinoma bolj resnice, kakor jih uči zdrava pamet, izkušnja in veljava najboljših estetikov in umetnikov, seveda tudi naša božja vera. Zaradi tega je knjiga dobro rabna tudi nestrokovnjaku. Našli smo vseskozi zdrave nauke; pisatelj n. pr. večkrat poudarja, da umetnost ni sama sebi namen, da nagota ni dovoljena v lepih umotvorih i. t. d. Od Jungmanna se loči pisatelj v tem, da mu lepota ni samo duhovna, marveč tudi čutna. Knjiga je vredna priporočila.

6. **Fr. W. Webers Dreizehnlinden.** Eine litterarische Studie von Dr. B. L. Tibesar, Professor am grossherzoglichen Athenäum zu Luxemburg. Zweite Auflage. Paderborn. Druck und Verlag von Ferdinand Schöningh. 1896. 8°. Str. 152. Cena 72 kr. — Knjižica obdeluje sicer prav specijalno stvar; za prijatelje slovečega Weberjevega speva pa ni brez zanimivosti. Pa tudi za prijatelje poezije sploh je v knjigi marsikaj poučnega.

Dr. Fr. L.